

Kyoto'nun imzalanması için Küresel ısınmaya ve nükleer santrallere karşı

1 Aralık
Cumartesi
Ankara
12.00
Toros Sokak
Sıhhiye
13.30
Abdi İpekçi Parkı

2 Aralık
Pazar
İzmir
13.00
Gündoğdu
Meydanı

8 Aralık
Cumartesi
İstanbul
11.00
Tepe Naitilus,
Carrefour önu
14.00
Kadıköy İskele
Meydanı

Küresel Eylem Grubu
İstanbul:
(0532) 396 25 07
(0535) 439 21 93
Ankara:
(0539) 346 74 82,
İzmir:
(0533) 445 34 68
Bursa:
(0542) 500 23 22

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVRİMCİ ANTİKAPİTALİST GAZETE

SAYI: 304 ■ 1 Aralık 2007 ■ 1 YTL

KÜRESEL ISINMA YOKSULLARI VURUYOR...

Bangladeş'te binlerce insan sellerden öldü. Milyonlarca evlerini, işyerlerini, tarlalarını kaybetti. Seller Türkiye'de de ağır tahribat yaptı. Birçok bölge sular altında kaldı. Dünyanın bir kısmı sular altında. Diğer kısmında ise su yok, kuraklık var. Konya'da su bitti. Kuraklık kütük yaratıyor. Yaz aylarında Ankaralılar susuzluktan kıvrandı. Avustralya'da, ABD Güney Doğu eyaletlerinde büyük su sıkıntısı var. Dev kasırgalar her sene çoğalıyor, büyük mal ve can kaybına neden oluyor.

Büyük yangınlar çıkıyor, ormanlar yok oluyor. Her sene dünyanın bir bölgesinde ölenleri imkânsız yangınlar oluyor. Bütün bunların nedeni küresel ısınma. Kapitalizm ise küresel ısınmanın nedeni. Dev petrol şirketleri, otomotiv sanayi küresel ısınmanın başlıca sorumluları. Oysa küresel ısınmanın sonuçları ile önce yoksullar karşılaşıyor. Küresel ısınma ancak antikapitalist bir mücadele ile engellenebilir. 8 Aralık'ta sokağa küresel ısınmaya karşı mücadeleye!

“Gerçekci ol imkansız iste”

Ernesto Che Guevara, 40 yıl önce Bolıva ordusuna bağılı özel askeri birlikler tarafından öldürüldü.

Güney Amerika'da yoksulluğu ve adaletsizlik onu dünya devriminin gerekliliğı fikrine yöneltti.

Sayfa 4-5

Naziler iktidara nasıl geldi?

İktidara geldiğı andan itibaren örgütlü işçi sınıfını dağıtmaya girişen Hitler işverenler için mucize sayılacak bir ücret dondurumunu hayata geçirdi. Saat ücretleri ekonomik bunalım dönemindeki düzeye geriletilip sabitlendi.

Sayfa: 8

Malatya katliamı davası:

Protestan cemaati hedef gösterildi

18 Nisan'da Malatya'da Zirve Yayinevi'nde çalışan Tilman Ekkehart Geske, Necati Aydın ve Uğur Yüksel boğazları kesilerek öldürüldü. Geçen hafta ilk duruşmaya çıkarılan katiller altı buçuk ay sonra hazır olmadıkları gerekçeyle ifade vermedi. Davaya erтеленirken savcının iddianamesinde 4 katil ve elebaşları Emre Günaydın'ın ilişkilerini açıklamak yerine Protestan Cemaati üyelerinin isim ve adreslerine yer vermiş olması cemaat ve avukatları tarafından protesto edildi.

5 katil için ömür boyu hapis isteniyor. Eşi katledilen Susanne Geske adalet istedi: 'Çocuklarım burada doğdu. Bu kenti seviyoruz. Kocam Tilman iyi ilişkiler kurmuş sevilen bir kişiydi. Yayinevinde öldürülen 2 kişi de çok sevdiğim insanlardı. Vahşice öldürülmelerinden dolayı büyük üzüntü duyuyorum. Ben bu kenti seviyorum ve burada yaşamaya devam etmek istiyorum. Cinayetin ardından bu kentte yaşayan hiç kimseyle sorunumuz olmadı. Cinayetten sonra mahallede herkes evimize geldi, acımızı paylaştı. Cami imamı dahi baş sağlığına geldi. Ben bu ülkede laik sisteme ve adalete inanıyorum. Adaletin yerini bulacağına inanmak istiyorum.'

sosyalist işçi'yi internette takip edebilirsiniz sosyalistisci.org

Yükselen hareket ve **YENİ SOL**

sosyalist işçi satıcılarından alabilirsiniz

Barış Meclisi'nden DTP'ye destek ziyareti

Yargıtay başsavcısının DTP hakkında açtığı kapatma davası, Anayasa Mahkemesi tarafından uygun görüldü ve yasal süreç başladı. HEP'ten bu yana sürekli kapatılan Kürt partilerine, milyonlarca insanın oyunu alarak meclise gelen DTP de eklenmek isteniyor. Tam da DTP üzerindeki baskı artarken Barış Meclisi öncülüğünde sanatçılar, aydınlar ve sosyalistler DTP'yi TBMM'de ziyaret ederek açık desteklerini sundular

Tayyip şahin mi, güvercin mi?

Başbakanın geçen hafta sınırötesi operasyon ihtimaline karşılık "ilk hedefimiz silah bırakırmak" sözleri tartışma yaratmıştı. 1,5 aydır 'asalım, keselim, imha edelim' sözleri ortalgı kaplarken bu sözler 'Kürtler'le devlet masaya oturuyor mu?' diye sorgulandı.

Tayyip Erdoğan, AKP toplantısında açıklamalarına devam etti. Meclisten tezkereyi hızla geçiren AKP neredeyse bir güvercin olmuştu! "Terör belasından kurtulmanın yolu demokrasinin kapısını açık tutmaktır." "Terörle mücadelede nihai sonucu temin etmek için çoğulcu demokrasiyi

yaşatalım, özgürlük ortamını güçlendirelim, diyoruz."

Erdoğan, demokrasiden bahsederken DTP hakkındaki kapatma davası ilerlemeye başlamıştı bile. Başbakan MHP, CHP ve askerlerden oluşan milliyetçi cepheye de yükleniyordu: "Demokrasi için gerçek

tehlike içindekilerden değil, dışında kalanlardan gelir. Biz onun için kim-senin demokratik zeminin dışına itilmesini istemi*yoruz. Asıl tehlike dışlayıcı milliyetçilik söylemleridir."

MHP lideri faşist Bahçeli'ye "biz eli silahlı kovboylar değiliz" diyen başbakan eleştirisini bir

adım öteye taşıdı.

Erdoğan, yeni anayasanın eşsiz bir fırsat olduğunu, bu süreçte demokratik katılımın tarihsel bir uzlaşma yaratacağını da belirtti.

Erdoğan'ın sözleri çok ilginç.

Bu sözler DTP'nin kapatılmaması, önerilerinin dinlenmesi, PKK'nin siyasal sürece katılımının

önü açılması, yeni anayasada Kürtlerin kültürel ve siyasal haklarının tanınması olarak yorumlanabilir mi?

Bunu zaman gösterecek, ancak açık olan son gerilimle birlikte 23 yıldır devam eden Kürt isyanının artık yönetenler adına bir çözüme kavuşturulma isteğinin giderek daha net ifade edildiği.

Erdoğan'ın sözlerindeki samimiyet 150 üyesine siyaset yasağı getirilmek ve meclis grubu dağıtılmak istenen Kürt'ye karşı tutumla açığa çıkacak.

Savaşın iki gücün masaya oturup anlaşmasından başka bir yol yok.

Hürriyet Gazetesi'nde homofobik hakaretler

Barış Meclisi'nin DTP TBMM Grubu'na yaptığı destek ziyareti ve çağrısı hakim medya tarafından es geçildi. Hürriyet, barış savunucularının açıklamaları yerine Murathan

Mungan'ın cinsel yönelimiyle ilgilendi.

Aynı gün meclise gelen AB Yeşiller Grubu sözcüsü Daniel-Cohn Bendit'in "Paris'ten sonra İstanbul'a da gay belediye başkanı"

sözleri Hürriyet tarafından manşete çıkarıldı ve alay edildi.

Milliyetçi nutuklar, savaş çığıllıkları her zaman olduğu gibi eşcinsellere nefreti de açığa çıkardı.

DTP Diyarbakır mitingi: 'Düşman ABD, katil ABD!'

DTP Diyarbakır İl Başkanı Hilmi Aydoğdu:

"Hiç kimse kendi demokratik kazanımlarının bedellerini bizlere ödetmesin."

DTP Genel Başkanı Nurettin Demirtaş:

"Türkiye, AB, ABD, KDP ve KYB bir yol ayrımindadır. Türkiye ya Kürtlerini kaybedecek, ya da onurlu bir birlikteliği yaşayacaktır. Bu anlamda mitingden çıkan mesajlar önemlidir."

DTP Mardin Milletvekili Emine Ayna:

"Biz tek taraflı ateşkes çağrısını yaptık. Yani birilerine 'Siz ölebilirsiniz, ama karşınızdaki öldürmeyin' dedik. Buna cevap olarak Koşuyolu'nda (Diyarbakır) kadın ve çocukları öldürdüler. Artık yeter! Bizi kandıramazsınız. 'PKK'lılar gelip siyaset yapсын' diyorlar. Biz de, 'Onlar gelsin siyaset yapсын' istiyoruz. Ama şehirde siyaset yapanları hiç yerine koyan siz değil misiniz?"

DTP'nin Diyarbakır'da düzenlediği 'Artık Yeter!' mitingine binlerce kişi katıldı. Uzun süren ardından bir DTP mitinginde ABD karşıtı sloganlar atıldı.

DTP'lilerin eleştirisi ABD'yle sınırlı değildi.

Irak Kürt Özerk Bölgesini yöneten Barzani ve Talabani'de kendi kazanımlarını korumak adına Kuzey'deki Kürtleri zor durumda bırakmakla suçlandı. KYB, KDP, ABD ve AB'ye seslenen DTP'liler Kürt halkının

taleplerine dayanmayan ve onun siyasal liderliklerini hiçe sayan tutumun, çözümsüzlük olduğunu söylediler ve bir yol ayrımında bulduklarını, herkesin kendi tutumunu netleştirme gerektiğini vurguladılar.

Polisin göstericilere saldırdığı miting hakkında savcılık soruşturması başlatıldı. DTP'liler Erdoğan'ın bahsettiği demokratik haklarını kullandılar ve barış istediler. AKP'nin demokratlığı burada sınanacak.

Nükleer santrallerin kurulmasına ilişkin yasa Cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanarak yürürlüğe girdi. Onbinlerce yıl radyasyon yayarak yaşayan herşey zarar veren bu nükleer kazaların yanısıra bizi neler bekliyor?

● Bir hidroelektrik santralinin maliyeti kW başına 1.500-2.000 dolar, kömürle çalışan bir termik santralin maliyeti kW başına 700-1.200 dolar, doğalgazla çalışan bir enerji santralinin maliyeti kW başına 350-500 dolar,

Nükleer yasa ne getiriyor?

Güneş santralleri için 2.000 ila 4.000, rüzgar türbinleri için 600 ila 1.000 dolardır. Nükleer santralin maliyeti ise kW başına 3.500 ila 5.000 dolar arasındadır.

● Nükleer enerji (en azından) binlerce yıl aktif kalacak radyoaktif atık demektir. Üstelik bu atıklar yok edilemez, zararsız hale getirilemezler. Dünyanın hiçbir yerinde nükleer atıkların yok edilmesine ilişkin

yönetmelik yoktur. Nükleer atıklar genellikle ülkenin ücra bir köşesine gömülür ve çevresine kanser saçar ya da paragöz bir hükümeti olan yoksul ülkelere büyük paralar karşılığı gizlice 'satılır'. Bu masrafların "ulusal radyoaktif atık hesabı" adıyla yasaya konan yeni bir vergi yoluyla ödenecek olması da cabası.

● Nükleer santrallerin ömrü ortalama olarak

sadece 40 yıldır. Santral ömrünü tamamladıktan sonra söktüm maliyetleri yapım maliyetlerinden kat kat fazladır. Yasa bu büyük maliyetleri (İngiltere'deki santrallerin söktüm maliyetleri yaklaşık 100 milyar dolar civarında) yine kamunun yeni vergiler yoluyla ödemesini öngörüyor.

● Nükleer enerjinin gerek ekonomik gerekse de ekolojik sonuçlarını konuşmak için hala

önümüzde vakit var. Ancak nükleer yasanın içine "geçici madde" olarak giren *Yerli Kömür Yakıtı Santrallerinin Teşviki* isimli madde iklim değişikliği açısından dünyaya tabutunun son çivisini çakıyor. Bu maddeyle hükümet 2014 yılına kadar kurulacak kömür yakan termik santrallere 15 yıl alım garantisi veriyor. Tüm dünyada termik santrallerin kapatılması için bilim insanlarına yürütülen moratoryum çağrıları Türkiye'den böyle karşılık buluyor.

sosyalist işçi

Hareketi sıçratabiliriz

2007 yılı içinde bir dizi gösteri ve toplantı yaptık. İki önemli bağımsız aday kampanyasına katıldık.

Desteklediğimiz adaylardan birisi meclise gitti, diğeri oldukça yüksek oranda oy almasına rağmen seçilemedi, ama çevresinde geniş bir hareket yarattık.

Savaşa karşı gösteriler yaptık.

Sağlık, eğitim alanlarında toplantılar ve gösteriler yaptık.

"Medikomu Vermiyorum" kampanyasını GSS'ye karşı kampanyanın yanı sıra sürdürdük. Yüzlerce, belki binlerce stant açtık, barış panayırını yaptık.

Darbeye karşı çıktık. Kürt kardeşlerimizden yanında yer aldık. Bir an bile onları yarı yolda yalnız bırakmadık.

Üniversitelerde ve sokakta yüz binlerce bildiri dağıttık.

Onbinlerce gencin büyük bir coşku ile katıldığı BarışaRock'ı gerçekleştirdik.

Küresel ısınmaya karşı Nisan ayında İstanbul'da yaptığımız mitingden sonra şimdi 3 kentte birden miting ve yürüyüş yapıyoruz.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, Küresel Eylem Grubu ve BarışaRock'a yeni bir büyük ve önemli kampanya daha ekledik: Irkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe kampanyası.

Kadın hakları için mücadele ettik. Bu konuda yeni bir kampanyaya hazırlanıyoruz.

Arada Marksizm 2007'yi gerçekleştirdik. Bütün bunları çok büyük olmayan bir aktivist grubunun dinamizmi ile başardık. Ama bu aktivist grubu çok büyük bir aktivist çevreyle birlikte hareket etti.

Baskın Oran kampanyasına 3.600 gönüllü katıldı. Ufuk Uras kampanyasında da bir o kadar gönüllü yer aldı.

Şimdi hareketi bir adım daha ileri taşımamız zamanı.

Önümüzde yerel seçimler var. Geniş bir örgütlenme ile katılacağız. 1 milyon oy hedefleyeceğiz. Belediye başkanlıklarını hedefleyeceğiz. Gönüllü aktivist örgütlenmesini yaygınlaştıracacağız ve derinleştireceğiz.

Yeni bir sol her alanda doğuyor. Bu önlenemez bir yükseliş. Kim ki bunun dışında kalıyor, kim ki onu önlemeye çalışıyor, tarihin çöplüğüne düşecek. Yolumuz açık olsun!

Kolay gelsin!

Agos'a elini uzat

Agos gazetesi baskı altında. Gazetenin Sahibi Sarkis Serokyan ve Yazı İşleri Müdürü Arat Dink mahkum oldular. Agos gazetesi ayrıca Şükri Elekdağ tarafından açılan bir davadan dolayı para cezasına mahkum edildi. Agos dostları şimdi bu para cezasını ödemek için Agos'a destek oluyorlar. Şükri Elekdağ'a hepsi madeni 1 YTL'lerden oluşan miktar verilecek.

Agos'a dönük baskılara karşı en iyi yanıt Agos okumaktır. Eğer bayınız yoksa Agos'u istetin ve her hafta alın. Dağıtım şirketleri Agos'u yeterince iyi dağıtmıyorlar.

'Bir elinde gül, bir elinde balta!'

Kürt halkı net bir biçimde, mitingde atılan "Katil ABD, düşman ABD" sloganının da gösterdiği gibi, ABD emperyalizmine karşı mücadeleye de kararlı. Türkiye'de savaşa karşı çok daha güçlü bir hareketin inşa edilmesi için, Kürt halkının ABD'ci olduğunu düşünerek Kürtlerle arasına mesafe koyanlara inat, Kürt hareketinin aldığı net tutum görülmek zorunda.

DTP eski genel başkanı ve milletvekili Ahmet Türk, başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Kürt sorununa yaklaşımını, bu sözlerle değerlendiyor: "Bir elinde gül, bir elinde balta..." Özetle, bir yandan barışçıl, Kürt sorununun çözümü yönünde açıklamalar yapan Erdoğan'ın aynı zamanda "klasik", savaşa açıklamalar da yaptığını vurguluyor.

Ahmet Türk hakkı

Aydınlar Girişimi adını alan bir grup, iki yıl önce başbakanla görüşmüş ve barış çağrısını yapmıştı. PKK'nin ateşkes ilan etmesini, hükümetin de demokratik açılımlar yapmasını öneren aydınlarla görüşmeden sonra, Tayyip Erdoğan Diyarbakır'da yaptığı konuşmada Kürt sorunun varlığından söz etmişti.

Barış konusunda milyonlarca insanı umutlandıran bu açıklamadan sonra hükümetten hiçbir adım gelmedi.

Aynı başbakan, Şemdinli'de bir kitapçının bombalanmasından sonra, "Ucu nereye giderse gitsin, sonuna kadar gideceğiz" diyerek suçlulara gözdağı vermişti. Bombacı hakkında, "Tanırım, iyi çocuktur" diyen şimdiki Genelkurmay Başkanı Büyükanıt'ın açıklamalarından sonra, geri adım atmıştı.

AKP hükümeti Kürt sorununda bir ileri iki geri adım atıyor.

Değişiklik

Dağlıca'da 13 askerlin öldüğü olaydan sonra gelişen savaşı, milliyetçi atmosfer içinde hükümet temsilcileri yine Ahmet Türk'ün tespit ettiği gibi, bir yandan itidal çağrısı yapan, bir yandan savaş tezkeresi çıkartan, bir yandan çözümden söz eden bir yandan PKK tarafından iade edilen askerler hakkında olduğu gibi karanlık açıklamalar yapan bir tutum içindeler.

Durum, her şeye rağmen, bir ay öncekinden farklı. Bir ay önce, sokakta örgütlü faşistlerce geliştirilen linç havası, insanların evlerine Türk bayrağı asıp asmadığına göre "numaralanması", DTP binalarına yönelik saldırılar, Kürt nüfusunun yoğun olduğu bölgelerde ırkçı saldırganlık girişimleri demokrasiden yana olan tüm güçlerin moralini bozuyordu. Hükümet, bu havanın etkisinde, MHP ve CHP'nin açıklamalarına benzer açıklamalar yapıyor, tezkerayı kullanmaktan, sınır ötesi operasyon yapmaktan söz ediyordu. Başbakan ve ekibinin ABD'ye kadar gidip Bush'la görüşmesinden sonra, hükümetin tutumu bir ölçüde değişti.

Bush, Tayyip Erdoğan'la birlikte bacak bacak üstüne atıp,

PKK'nin terörist bir örgüt ve Türkiye ve ABD'nin ortak düşmanı olduğunu açıkladı. Hep beraber, elele vererek, Barzani, Talabani, Bush ve Erdoğan, Kürt sorununda, bir tür konsensüs içinde davranmaya başladı.

Bu konsensüs, bir yandan hükümetin Kürt sorununun çözümünü yönünde adım atmasını ama aynı zamanda da bu adımı atarken PKK'nin, en azından silahlı bir güç olarak tasfiye edilmesini içeriyor.

Hükümetin çelişkisi de tam burada başlıyor. Tayyip Erdoğan "dağdakilerin" silah bırakması, yasal alanda politika yapması yönünde çağrı yapıyor ama aynı zamanda da dünyanın en abes sorusunu, "PKK'ye terörist diyör musunuz" sorusunu DTP'li milletvekillerine soruyor.

Saçma bir soru

Seçimlere katılan, sandıkta yüzbinlerce insanın oyunu alarak meclise girmiş olan, silahla değil sözle, yazıyla, konuşmayla politika yapmaya başlamış olan DTP milletvekillerine "Söyleyin bakalım, PKK terörist mi" sorusunu DTP'li milletvekillerine köşeye

sıkıştırmak ve çözümsüzlüğü derinleştirmekten başka hiçbir anlam taşımıyor.

Benzer bir ikircikli tutum, DTP'li milletvekillerinin dokunulmazlıklarını kaldırmaya yönelik olarak MHP'nin başlatıldığı girişimde de görülüyor. AKP, bu konuda da somut kanıt bulunduğu durumda neden olmasının yanıtını veriyor.

DTP'nin kapatılması konusunda da, AKP'liler, "Bu linç olur" derken, kapatmaya karşı aktif bir tutum almıyor.

Barış mücadelesi

AKP'nin Kürt sorununun çözümü yönünde yaşadığı yalpalama, Türkiye'de sol muhalefetin Kürt halkıyla dayanışma gücünün darlığından kaynaklanıyor.

Barış, savaştan güçler arasında olur.

Türkiye'de savaşa karşı çıkarılan bir gerçeği görmek zorundalar.

Barış mücadelesinde, Türkiye'de emekçilerin, ezilenlerin en büyük dostu, Kürt halkıdır.

Türkiye'de savaşa karşı çıkarılan, bu gerçeği de görmek

zorundalar.

AKP hükümetinin bir elinde gül, bir elinde balta var. Türkiye'deki savaş karşıtları, hükümetin elindeki baltayı düşürmek zorundadır. O vakit elde sadece gül kalır. Kürt halkının tek başına, hükümetin elindeki baltayı düşürebilmesi mümkün değil.

CHP lideri Deniz Baykal, başbakanın ağızındaki baklaının giderek büyüdüğünü söylüyor. Faşistlerin ve Baykal'ın korkusu, AKP'nin kapsamlı bir barış süreci planı geliştirme ihtimali. Bu yüzden MHP, başbakana, "haydi operasyon yap" baskısıyla çıkıyor.

CHP konuşurken, MHP konuşurken, asıl konuşması gerekenler, kendi egemen sınıf milliyetçiliğine ses çıkartması gerekenler, Türkiye'de mücadeleden soldur. Anti kapitalistlerdir.

Kürt halkı, geçen Pazar günü Diyarbakır'da onbinlerce insanın katıldığı mitingde, iki talebi tümüyle netleştirdi. Birincisi, Kürt halkı barış istiyor. Onbinlerce Kürt, DTP mitinginde, "barış" diye haykırdı.

Kürt halkı net bir biçimde, mitingde atılan "Katil ABD, düşman ABD" sloganının da gösterdiği gibi, ABD emperyalizmine karşı mücadeleye de kararlı. Türkiye'de savaşa karşı çok daha güçlü bir hareketin inşa edilmesi için, Kürt halkının ABD'ci olduğunu düşünerek Kürtlerle arasına mesafe koyanlara inat, Kürt hareketinin aldığı net tutum görülmek zorunda.

Öyleyse AKP hükümetinin yalpalamasına karşı, zaman zaman açığa çıkan Kürt sorununda çözüm adınının gelişmesi için, birkaç adımı birden atmak zorundayız.

Öncelikle DTP üzerindeki her türden baskı, kapatma davası, DTP'li milletvekillerine yönelik ırkçı saldırgan tutum sona ermelidir.

DTP'lilere, "PKK terörist midir" sorusu sorulmamalıdır. Bu soruyu soranların çözümden değil, gerginlikten yana olduğu teşhir edilmelidir.

Batıda, her alanda mücadele edilmektedir. AKP'nin sağlıkta yıkım yasasına, neo liberal politikalarına, ABD'nin Irak işgaline, iklim değişimine, nükleer santrallere, polis uygulamalarına, eğitimi özelleştirmele karşı mücadeleyi güçlendirmek zorundayız.

Demokratik hakların geliştirildiği bir anayasa için mücadele etmek zorundayız. Bütün mücadelelerde, Kürt halkının kampanyalara katılmasını sağlamalıyız.

Hükümetin yalpalamalarına ancak bu adımları atarak engel olabiliriz.

İnsani bir ulaşım politikası

Nükleer enerji
Hayır, teşekkür ederiz, istemiyoruz!

Küresel Eylem Grubu'ndan iki yeni broşür

Küresel Eylem grubu, KEG 1, 2, 8 Aralık gösterilerine hazırlanırken el altında bulundurulması gereken 2 yeni broşür çıkardı.

(0532) 396 25 07 • (0535) 439 21 93

Gazeteciye bilgiyi saklama suçu

Doğan Haber Ajansı'nda muhabir olarak çalışan Emin Bal, haber yapmak için bir PKK'linin cenazesine gitti. Ofisine döndükten sonra cenazenin haberini yaptı. Emniyet gazeteciye arayış, elindeki belge ve kasetleri isteyince ajansına karşı sorumlu olduğunu bildirip reddetti.

Savcılık hemen harekete geçerek arama emriyle kasetlere el koydu. Savcılığa çağrılan Emin Bal "Niçin böyle olayları bize haber vermiyorsunuz?" diyerek tehdit edildi.

Gazetecinin haber alma ve kaynağını saklama hakkı olduğunu söyleyen Emin Bal'a savcının yanıtı Türk Ceza Kanunu'nun 278. maddesi uyarınca dava açmak oldu.

Emin Bal hakkında bilgiyi sakladığı gerekçesiyle 1 yıla kadar hapis cezası isteniyor. Zor koşullarda gazetecilik yapan Emin Bal'ın bürosu şimdiye kadar altı kez polis tarafından basılmış ve geçen yıl karakolda yediği dayaktan dolayı bir hafta iş göremez raporu almıştı. Emin Bal, üzerinde müthiş bir baskı olduğunu ve ajanlığa zorlandığını da sözlerine ekliyor.

Sağlık sistemi öldürüyor

Sağlık olanakları bir bir tırpanlanırken, işin içine karışıyor. İçinde doktorların, ecza depolarının bulunduğu bir çete, binlerce insana sahte ilaçlar ya da kullanım süresi dolmuş ilaçlar vererek hayatlarıyla oynadı. Aralarında çocuk hastalıkları ve kanser ilaçlarının da olduğu ilaçları piyasaya süren çete, bu işten milyonlarca dolarlık vurgun yapıyor.

Ama sağlıkta ortaya çıkan bu skandal buz dağının sadece görünür yüzü. Sağlıkta acımasız şirketlerin devredilmeye çalışıldığı bu düzende, yaşanan aslında toplumsal bir skandal. Milyonların yararlanamayacağı bir sağlık sistemini getirmeye çalışanlar, yozlaşmanın asıl sorumlularıdır.

Komutan ve kaymakam lise öğrencisini ağlattı

24 Kasım Öğretmenler Günü'nde Adana'nın Kozan ilçesinde liseli öğrenciler arasında düzenlenen yarışmada bir öğrenci kürsüden indirildi. Kozan İmam Hatip Lisesi 11-C sınıfı öğrencisi Tevhide Kütük yazdığı kompozisyon nedeniyle kazandığı birincilik

Öldüren polis şiddeti

Tekmelenererek öldürüldü

Avclar'da parkta oturan Feyzullah Ete ve arkadaşı, polis tarafından darp edildi. Parktan gitmelerini isteyen polis bu isteğine uymayan gençler şiddete uğradılar. Feyzullah Ete polisin göğsüne attığı tekmeyle hayatını kaybetti. Aynı

polis ekibinin daha önce de mahallede terör estirdiği ve çok sayıda kişiyi döverek sindirmek istediği ortaya çıktı. 26 yaşındaki Feyzullah Ete, uzun yıllar önce ailesi birlikte doğudan göç eden bir Kürt genci. Asgari ücretle çalışarak

ailesini geçindirmeye çalışan Feyzullah Ete ayrımcılığın ve hesap vermeyen polisin kurbanı oldu.

Polis, Ete'nin sarhoş olduğu, naralar atarak etrafı rahatsız ettiği ve saldırgan tutum içinde olduğunu iddia etmişti. Adli tıp raporuna göre polis kurbanı Ete ne alkol ne uyuşturucu kullanmış.

Durmadığı için başından vuruldu

Baran Tursun, 20 yaşında bir genç. İzmir'de iki arkadaşıyla birlikte bir kutlamadan dönerken polisin tek atışıyla başından vuruldu. Polisin yetkilerini

artıran yasanın bir maddesiyle vur emir verilmişti. Polis Baran'ın dur ihtarnama uymadığını söyledi. Ancak araçta bulunan

iki arkadaşı polis arabasının tepe lambasının bile yanmadığını, bir çevirme ya da dur ihtarıyla karşılaşmadıklarını söyledi. Baran Tursun, ileri derecede komada, yaşam mücadelesi veriyor. Ailesi öfkeli.

Dergi sattığı için kurşunlandı

İstanbul Yeni Bosna'da yayını ve dağıtımını serbest olan Yürüyüş Dergisi'ni dağıtan Ferhat Gerçek ve arkadaşlarına polis müdahale etti. Gerçek, gözaltına alınma-

mak için kaçmak istedi. Polis sırtından vurdu. Gerçek, felç oldu. En önemli delil olan Gerçek'in tişörtü kayboldu. Mağdur arkadaşları soruşturma

sırasında şüpheli olarak dinlendi.

Savcı olay yerini incelemeye bile gerek duymadı. Vuran polis memurunun ifadesi alınmadı.

17 yaşındaki Gerçek, şimdi yatağından kalkamıyor.

Festus Okey'in davası başladı

20 Ağustos'ta siyah olduğu için şüpheli görülüp Beyoğlu Emniyet Asayiş Şube Müdürlüğü'ne götürülen

Festus Okey burada polis memuru Cengiz Yıldız tarafından vurularak öldürülmüştü.

Vuran polis ve ekip arkadaşlarının olay yeri zabıt tutanağını da hazırladıkları ortaya çıktı. Olay, savcının 3 saat gizlenmişti. Tetiği çeken

elini yıkamıştı. Okey'in gömleği kayıptı. Kamera kayıtları yok edilmişti. Polis iddiasının aksine nezaret kullanılmıştı.

Festus aramızda yok. Vuran polis memuruna silahlı geri teslim edildi ve kendisi tam maaş almaya devam ediyor.

GÖRÜŞ

Filistin, Bush ve barış

Annapolis'te Filistin sorununa çözüm bulmak amacıyla George Bush'un düzenlediği konferanstan, BBC radyosuna göre, kimse pek bir şey beklemiyor. Bush'un kendisi ise, konferanstan "çok umutlu" olduğunu belirtiyor. Belli ki, ya BBC yanılıyor, ya da Bush.

Hangisinin yanıldığını tahmin etmeye çalışalım. Geçen hafta, Kudüs'ün hemen doğusunda bulunan El Azhariye kasabasının belediye başkanı İsam Farum ile tanıştım. Anlattıklarından bazıları çıkarayım. Annapolis konferansına ışık tutabileceğini sanıyorum çünkü.

El Azhariye'nin batısında, 2 kilometre mesafede Kudüs var; doğusunda, yine o kadar mesafede Mahalla Adomim adlı Yahudi yerleşimi. Bir zamandır, Batı Şeria'nun Filistinli bölgelerini İsrail'in geri kalanından ayıran duvar El Azhariye'ye ulaşmış durumda, inşaatı halen sürüyor. Duvar, kasabayı batıdan, kuzeyden ve doğudan çevreliyor. Bunun iki sonucu var. Birincisi, kasaba ile kasabalarının toprakları ayrılmış oluyor. Topraklara Mahalla Adomim yerleşimcileri el koyuyor. El Azhariye 25 bin nüfuslu bir kasaba, 2.500 dönüm toprağı kalıyor. Mahalla Adomim 35 bin kişiden oluşuyor, 48.000 dönüm toprağı var. İkincisi, El Azhariye hemen hemen tüm kamu hizmetleri için, başta eğitim ve sağlık olmak üzere, Kudüs'e bağlı. Duvarın kasabayı Kudüs'ten kesmesiyle, okullara ve hastanelere ulaşım imkânsız hale geliyor. İmkânsız değilse de, 2 km yerine onlarca km yol gitmek gerekiyor.

Farum bir gün bir grup okul öğrencisinin belediye binasına girip su içtiğini görmüş. Üzerinde durmamış. Ertesi gün ve bir sonraki gün yine gelmişler. Sormuş. Kudüs'e okula yürüyerek gidip geldikleri için, dönüşte yorgun düşüp belediyede mola veriyorlarmış.

Bir gün, duvarın gelip henüz tamamlanmadığı noktada çocukların oyun oynadığını görmüş. Sohbe dalmış. Çocukların hepsinin kardeş, teyze çocuğu filan olduğunu öğrenmiş. Duvarın inşaatı devam ettiğinde, bir kısmının evi bir tarafta, bir kısmının diğer tarafta kalacak.

İsrail devleti, El Azhariye sınırları içinde kuyular kazarak su buluyormuş. Sonra bu suyu kasaba belediyesine satıyormuş. "Kendi suyumuzu para verecek alabiliyoruz ancak" diyor Farum.

Kudüs gibi, El Azhariye de tam anlamıyla "kutsal topraklar". Her tarafta her dinin ibadet yerleri, kutsal binaları varmış. Duvar, bir Katolik manastırının bahçesinden geçiyormuş. Farum şahit olduğu bir sahneyi anlattı: Buldozerler Romalılardan kalma binlerce yıllık zeytin ağaçlarını köklerinden sökerken, rahibeler yamaca oturmuş gözyaşı döküyormuş.

Bir de resim gösterdi. Duvar bir kilisenin bahçesinden geçmiş. Kilise bir yanda kalmış, kilisenin bahçe duvarı öbür yanda! Beton, 7-8 metre yüksekliğinde "güvenlik" duvarının bu tarafında, kendi başına, anlamsız, ne yaptığı belli olmayan bir bahçe duvarı kalmış! Güleyim mi, ağlayayım mı, bilemedim.

Bunlar ufak tefek anekdotlar. Gündelik olaylar. Her Filistinlinin her an anlatabileceği binlerce anekdottan birkaç tanesi.

"Peki," dedim, "Annapolis'ten bir beklentiniz var mı?" Ne diyebilir ki? "Umutlanmak istiyorum, ama hala bizden ödün vermemizi istiyorlar. Daha ne vereceğiz, anlayamıyorum. Verecek neyimiz kaldı ki?"

Sanıyorum Bush yanılıyor olsa gerek. Annapolis'te barış marş gerçekleştirilmeyecek. Adaletin ve eşitliğin olmadığı yerde barış olamaz çünkü.

Roni Margulies

İran:

ABD saldırısını kapıda

27 Kasım'da ABD'nin Annapolis kentinde Ortadoğu Barış Konferansı toplandı. Konferansı Bush ve arkadaşları örgütlerken, İran boykot çağrısı yaptı ve Arap ülkelerine katılmama çağrısı yaptı. Barış konferansı toplanan ABD, İran konusunda hiç de barışçıl niyetlere sahip değil.

Geçen hafta Atom Enerjisi Kurumu İran hakkındaki raporunu açıkladı. Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Muhammed Ali Baradey imzalı raporda İran tarafından nükleer faaliyete dair verilen bilgilerin, kurumun bilgileriyle uyumlu olduğu belirtiliyor. İran'ın ABD iddiasının aksine gizli bir nükleer faaliyeti olmadığı ve işbirliğine hazır olduğu kanıtlanırsa da Baradey ve ABD yönetimi 3. yaptırım çağrısında bulundu.

Gereğe İran'daki Natantz tesisinde 3 bin santrifüjün kurulu olması. Uzmanlar İran'ın nükleer silah üretmelerin yıllar alacağını söylese de Bush yönetiminin kırmızı çizgisi burada

başlıyor.

ABD yönetimi Natantz tesisinin varlığını bir savaş gerekçesi olarak görüyor. George W. Bush ekim ayında yaptığı açıklamada "İsrail'i imha etme istediğini söyleyen bir İranlı liderimiz var. Bu nedenle dünya liderlerine şunu söyledim: Üçüncü dünya savaşı patlasın istemiyorsanız, İran'ı nükleer bomba yapmak için gereken bilgileri ele geçirmekten alkoymalısınız" demişti.

Birkaç gün sonra Bush'un yardımcısı Dick Cheney, İran'ı terörü destekleyen bir ülke olduğunu, ABD ve müttefiklerinin İran'ın emellerine sessiz kalmayacağını söylemiş, Ortadoğu'da barışın önündeki en büyük engelini bu ülke olduğunu açıklamıştı.

Değişen gerekçeler

ABD yönetimi 11 Eylül saldırısından sonra Irak'ı "teröre destek vermek"le itham etmişti. Laik Saddam Hüseyin yönetiminin El-Kaide'yle hiçbir ortaklık sağlamadığı kısa sürede açığa çıktı. Bush'un gerekçesi hızla

değişti, bu kez hedef Irak halkını özgürleştirmekti!

Benzer bir değişiklik şimdi İran için geçerli. Bush yönetimi İran'ın nükleer faaliyetinin ne pahasına olursa olsun engelleneceğini söyleyip dururken yeni saldırı gerekçesi Irak oldu.

24 Kasım'da Bağdat'ta bir pazar yerinde gerçekleşen ve 13 Iraklı'nın ölümüne neden olan bombalı saldırıyı İran destekli bir Şii hücrenin gerçekleştirdiği açıklandı. Bağdat'taki BBC muhabiri bu tip saldırıların Sünni militanlar tarafından yapıldığını ve ABD'nin İran'ı suçlamasının şaşırtıcı olduğunu belirtse de Bush yeni gerekçesinde ısrarlı.

Saldırı planları

ABD gazeteleri Bush yönetiminin saldırı kararını çoktan aldığı, Pentagon'un elinde bir saldırı planı bulunduğunu birkaç aydır yazıyor. 3 dev savaş gemisi Basra Körfezi'nde İran'a yönelmiş bir şekilde bekliyor.

Bush yönetiminin hazırladığı planda hava saldırısı için 2 bin noktanın tespit edildiği

söyleniyor. Natantz tesisleri yerin altında inşa edildi ve havadan vurulma olasılıkları yok. Vurulacak yerler askeri hedeflerin ötesinde İran'ın büyük yerleşim merkezleri. Irak saldırısında da aynı şeyi yapmışlardı. 1991'den bu yana bombardımana tutulan Irak, bir zamanlar Ortadoğu'nun en gelişmiş ülkesiyken hızla orta çağ öncesi koşullara döndürüldü.

Irak'ta yenilen ve çekilmeye zorlanan Bush yönetimi, hegemonya savaşını İran'ı vurarak kazanmak istiyor.

İleri sürülen gerekçeler kadar diplomatik çözüm yolunda devam edildiği de yalan. Önce Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy'le, ardından Almanya Başbakanı Angela Merkel'le İran konusunu görüşen George Bush anlaşmaya varmıştı. İngiltere Başbakanı Gordon Brown'da İran konusunda ABD'yle aynı düşüncülerini açıklamıştı.

İran'a karşı bir savaş ittifakı kurmak isteyen Bush ve çetesi her an İran'ı vurabilir.

Kapitalizm öldürür

1980'lerin başlarında bir yılda ortalama 120 felaket

olurken, günümüzde ise bu rakam 500'e ulaştı. Felaketlerden etkilenen insan sayısı 1980'lerin ortasında yılda ortalama 174 milyon iken 1995-2004 arasında yılda ortalama 254 milyona çıktı. Oxfam raporuna göre bu durumun nedeni küresel ısınma sonucu gerçekleşen hava olayları.

VENEZÜLLA:

Yeni anayasa referandumuna gidiyor

Hugo Chavez liderliğindeki Venezuela hükümeti tarafından hazırlanan ve 69 değişiklik içeren anayasa paketi 2 Aralık'ta referandumla gidiyor.

Chavez iktidarını bir kez daha halk onayına sunuyor. Anayasa değişikliği Chavez'in 6 yıl olan görev süresini 1 yıl daha uzatıyor ve 2012 seçimlerinde yeniden aday olmasına imkan tanıyor.

Kendisini devirmek isteyen darbecileri iki kez sandıkta yenen Chavez'in petrolden elde edilen geliri toplumun alt sınıfları yararına kullanarak ekonomik politikası güven oyuna sunuluyor.

Anayasa paketi kabul edilirse iş günü 6 saatle sınırlandırılacak.

Mahkeme kararı olmadan özel mülkiyet kamulaştırılabilecek.

Merkez Bankası tamamen hükümet kontrolüne girecek.

Anayasal değişikliklerden biri kooperatiflerin yeni bir mülkiyet biçimi olarak tanımlanması ve ekonomik siyasetin merkezine oturması.

Hakim medya Chavez'i bir diktatör olarak göstermeye çalışsa da bir çok bağımsız gözlemci referandumdan zaferle çıkacağını söylüyor.

Chavez'in önünde kapsamlı bir kamulaştırma programı duruyor. Petrol ve enerji şirketleriyle, özel okulları kamulaştıracağını birkaç ay önce ilan etmişti.

Venezüella'da emekçi sınıflar lehine değişimin yönü, bu referandumla belirlenirken sınıfsal kutuplaşma da artacak.

AVUSTRALYA SEÇİMLERİ

Bush bir ortağını daha kaybetti

Avustralya'da 11 yıldır iktidarda bulunan Muhafakar Parti seçimlerde yenildi. Federal, eyalet ve bölge hükümetlerinin kontrolü İşçi Partisi'nin eline geçti.

John Howard liderliğindeki Muhafakar Parti, yeni-liberal siyaseti 11 yıl boyunca acımasızca yürütmüştü.

Howard, Bush'a ve ABD'nin savaş politikalarına verdiği sonsuz destekle tanındı. Irak işgalinde yalnızlaşan ABD'yi hep savundu, ülkesinde Bush'un fino köpeği olarak

anıldı.

Howard da Bush gibi Kyoto Protokolü'ne imza atmaya yanaşmıyordu. Avustralya, kömür tüketimiyle küresel ısınmaya en fazla katkısı olan ikinci ülke.

İklim değişikliği sonucu başgösteren kuraklık, ülkenin güneyindeki tarımsal alanları bitirdi. İflas eden ve banka kredilerini ödeyemeyen çiftçiler arasında intihar yaygınlaştı.

Muhafakarlar ırkçı uygulamalarıyla da tanındılar.

Göçmenler ülkesi olan

Avustralya, fakir göçmenleri insanlık dışı koşullar taşıyan kamplarda tutmasıyla tanındı.

İşçi Partisi'nin seçim zaferini, Avustralyalılar'ın yeni-liberal siyasetten bıkmış olmalarına borçlu.

Kevin Rudd liderliğindeki İşçi Partisi, Kyoto Protokolü'nü onaylamayı düşündüğünü açıklamıştı.

Avustralya'nın Irak politikasını da gözden geçireceğini söyleyen Rudd'un zaferi Bush açısından yeni bir kötü

haber.

İşçi Partisi lideri istihdam alanında adil koşullar ile esneklik arasında yeni bir çözüm bulacağını söylüyor. Rudd, kapitalistlerle işçileri ortak bir noktada buluşturmayı vaat eden eski hikayeyi anlatıyor.

Küresel ısınma ve yeni-liberalizmin kaskacındaki ülkedeki değişim isteği uzun süre sonra ilk kez açığa çıktı. Howard'ın iktidardan son verenerleri yeni iktidardan da sözünü tutmasını isteyecektir.

Nijerya Hükümeti British American Tobacco, Philip Morris ve International Tobacco'ya karşı dava açtı

Halk sağlığı uzmanları, Nijerya'nın sağlık hizmetlerinin çökme noktasında olduğunu belirtiyorlar. İstenilen tazminatın, Nijerya'nın federal yıllık bütçesinin üzerinde olduğunu bildiriliyor. Dünya genelindeki ölümlerin yüzde 6'sı sigara içmekten kaynaklanıyor.

'Gerçekçi ol, imkansızı iste'

Ernesto Che Guevara, 40 yıl önce Boliviya ordusuna bağlı özel askeri birlikler tarafından öldürüldü.

Güney Amerika'da yoksulluğu ve adaletsizlik onu dünya devriminin gerekliliği fikrine yöneltti.

Volkan Akyıldırım

Ernesto Guevara de la Serna, kısaca Che Guevara 1928 yılında Arjantin'de doğdu.

1948 yılında Buenos Aires Üniversitesi'ne tıp eğitimi almak için başvurana kadar okumaya ve şiir yazmaya meraklı bir gençti. Devrimci şair Pablo Neruda'dan etkilenmişti. Jack London ve Jules Verne'nin yazdığı serüvenleri, Freud'un cinsellik üzerine yazılarını, Bertrand Russel'in felsefe araştırmalarını okumuştur.

1951 yılında öğrenimine ara verdi. Çocukluk arkadaşı biyokimyager Alberto Granado ile Peru'da Amazon Nehri kıyısındaki bir cüzzamlı kolonisinde birkaç hafta gönüllü çalışmaya gitti. Ancak 1 yıl sonra dönemileceklerdi. Güney Amerika'yı Che'nin "La Poderosa II" (Güçlü 2) adını verdiği hurda motosikletin üzerinde baştan aşağı dolaştılar.

Bu gezi, Che'ye halkın yoksulluğunu, iktidarların baskısını, adaletsizliği gösterdi.

Marksizmden etkilenen Döndüğünde kendine yeni bir yol çizmişti. Che, Güney Amerika'daki tüm sorunların tek çözüm yolunun devrim olduğu sonucuna varmıştı.

1953 yılında okuldan mezun oldu. Boliviya, Peru, Ekvator, Panama, Kosta Rika, Nikaragua, Honduras, ve El Salvador'dan geçip Aralık ayının son günlerinde Guatemala'ya vardı.

Guatemala: ABD emperyalizmini anlamak

Guatemala'da popülist bir hükümet işbaşındaydı, toprak reformu ve başka toplumsal değişiklikler yapmaya çalışıyordu. Che bir mektubunda "Guatemala'da gerçek bir devrimci olabilmek için gerekli ne varsa yapacağım ve kendimi mükemmelleştireceğim" diye yazmıştı. Guatemala'da olan bir devrim değildi. Ancak Che burada Güney Amerika'daki bir çok politikacıyla tanıştı, aralarında Fidel Castro'nun da bulunduğu Kübalı sürgünlerle ilişki kurdu. Bu sıralarda 'hey', 'dos-

Castro, Che ve 300 arkadaşıyla Havana'ya girdi. İktidara el koydu. İşçiler ve köylüler onları desteklediler de devrime katılmamışlardı.

tum', 'kardeşim' anlamına gelen Che takma adını aldı.

Ancak CIA destekli darbe gelmekte gecikmedi. Che savaşmak için gönüllü olsa da Guatemala'lı komünistler direnmek niyetinde olmadıkları için bir süre tıp hizmetinde çalıştı. Bir süre sonra yabancılardan ülkeyi terk etmesi istendi. Che, Arjantin konsolosluğuna saklandı. Buradan Meksika'ya geçti.

Guatemala deneyimi Che'ye ABD emperyalizmini kavradı. Bölgedeki hükümetler sosyo-ekonomik adaletsizliği düzeltmeye kalktıklarında ABD gecikmeden bu girişimi bastırıyordu.

Küba Devrimi

Che Meksika'ya geldikten kısa bir süre sonra Raul Castro'yla tanıştı.

1955 Temmuz'unda Raul Che'yi, kardeşi Fidel Castro'yla tanıştırdı. Sabaha kadar süren ateşli bir tartışmanın sonunda Che, Küba'da ABD destekli Batista rejimini yıkmak için kurulan 26 Temmuz Hareketi'ne katıldı.

Gruba doktor görevinde olsa da astımuna aldırılmadan gönüllü olarak askeri eğitim aldı.

1956 Kasım'ında Veracruz'dan Küba'ya doğru yola çıkan gruba Kübalı olmayan yalnız oydu.

Karaya çıkar çıkmaz Batista askerilerinin ateşli karşılaştılar. Grubun yarısı imha oldu. Che, geriye kalan 15-20 arkadaşıyla Sierra Maestra Dağları'na çıktı, Batista'ya karşı gerilla savaşını başlattılar.

Batista rejiminin çürümüşlüğü geniş kitlelerin gözünde çoktan açığa çıkmıştı.

ABD, gözdesinden şikayetçiydi ve Batista'dan vazgeçmeye hazırdu. Ne Küba egemen sınıfı duruma el koyabiliyordu ne de Küba işçi sınıfı bağımsız hareketiyle iktidara yöneliyordu. İşçiler ve köylüler arasında hoşnutsuzluk had safhaya ulaşmıştı. Batista rejiminin yozlaşmasıyla birleşen tepki sonucu Küba ordusu içeriden çıktı. Castro ve arkadaşlarının sınırlı çatışmaları süreci hızlandırdı.

Küba ordusunun generallerinin gizlice Fidel Castro'yla ateşkes için görüştüğünü öğrenen Batista, 1 Ocak 1959'da Dominik Cumhuriyeti'ne kaçtı. Castro, Che ve 300 arkadaşıyla Havana'ya girdi ve iktidara el koydu. İşçiler ve köylüler onları desteklediler de devrime katılmamışlardı.

İktidar ve çelişkilerin başlangıcı

Küba Devrimi'ne katılmış Che'ye gerçek çelişkileri yaşattı. Doktordu, hem mesleğini yaptı hem de savaştı. Hainleri cezalandıran infaz timinin liderliği de yapacaktı. Devrimden sonra La Cabana Hapishanesi müdürlüğüne atandı. Batista rejimi yanlılarının yargılanma sürecinin başında bulundu.

Daha sonra Ulusal Toprak Reformu Enstitüsü'nde önemli bir göreve getirildi. Ardından Küba Merkez Bankası'nın başına getirilecek, bir süre sonra Sanayi Bakanı olarak Küba ekonomisini yöneten etkin kişi olacaktı.

Stalinizme karşı kuşku

Che'nin ekonomiyi doğrudan bir ilgisi yoktu. Marks ve Engels'in ekonomi yazılarını okumuştur. Küba'yı sanayileştirmek, şeker kamışı üretimini ülkenin ihtiyaçlarıyla sınırlandırmak, tüm sektörleri devletleştirmek, toprak reformunu sağlamak Che'nin ekonomik politikasının temel başlıklarıydı.

Che'nin aksine Castro kendisini sosyalist olarak tanımlamaya devrimden dört yıl sonra başlamıştı. Devrimin ilk yıllarında kurdukları rejimin özel yatırıma ve girişime açık olduğunu ısrarla belirtmiş, şirketleri Küba'ya davet etmişti. Castro Batı'dan istediği sonucu alamayınca yüzünü hazır bekleyen SSCB'ye döndü.

Rusya ve Doğu Avrupa ülkeleriyle bir dizi ekonomik anlaşmayı yapmak Che'ye düşmüştü. Bu dönem kaleme aldığı ekonomik yazılarında SSCB modeliyle kendi ekonomik politikalarını arasındaki çelişkiyi tartıştı. Che, Küba'da ve tüm "sosyalist" ülkelerde değer yasasının işlediğini, buna karşılık sosyalizmin merkezi planlama demek olduğunu yazıyordu. SSCB modelinde yer alan ücret, fiyat gibi kategorilerin varlığını sorguluyordu.

Ekonomi yazılarına paralel olarak "yeni insan" başlığı altında yabancılaşmayla da ilgileniyordu. Stalinist rejimlerin donuk toplumsal yapılarına karşı, yaratıcı inisiyatif savunuyordu.

Che'nin aksine Castro kendisini sosyalist olarak tanımlamaya devrimden dört yıl sonra başlamıştı. Devrimin ilk yıllarında kurdukları rejimin özel yatırıma ve girişime açık olduğunu ısrarla belirtmiş, şirketleri Küba'ya davet etmişti. Castro, Batı'dan istediği sonucu alamayınca yüzünü SSCB'ye döndü.

Che'nin en büyük ekonomik hedefi Kübalı yoksulların geliri-ne iki yıl içinde iki katına çıkarabilmektir.

Bu ve tüm hedeflerinde başarısız oldu. Uluslararası kapitalizm tarafından belirlenen Küba ekonomisi yeniden şeker kamışına dönmüştü.

Stalinizme olan kuşkusu ve Küba'daki çalışmaları Che'ye devrimi tek bir ülkede yapmanın yetmediğini gösterdi.

Küba'dan çıkış

Küba'da çalışmalar Che'yi diğer ülkelerdeki devrimci mücadeleleri desteklemekten alı koymadı.

Panama ve Dominik Cumhuriyeti'ndeki denemeler başarısız oldu.

ABD, Küba'daki iktidarı yenmek için 1961'de Domuzlar Körfezi'ne çıkarma yaptı. Bu durum Küba'yı SSCB'ye daha da itti. Sovyet nükleer balistik füzeleri ülkeye yerleştirildi. Küba, Soğuk Savaş'ın ön cephesi haline geldi.

Che, 1964-65 yılları arasında Küba heyetinin başında birçok ülkeyi dolaştı. 14 Mart 1965'te Cezayir'den Küba'ya dönüşünde sade bir törenle karşılanan Che iki hafta sonra ortadan kayboldu.

Enternasyonalizm

Che'nin kayboluşu büyük bir merak yarattı. ABD'nin ve Güney Amerika egemenlerinin bir numaralı düşmanı, bürokratik görevlerini bir kenara atmış ve dünya devrimi için Küba'dan ayrılmıştı. Onu ayrılmaya iten tek, küçük ve geri bir ülkede kapitalizmden sınıfsız topluma geçiş ekonomisini kuramayacağını görmesiydi. SSCB bürokratları bu görüşleri yüzünden Che'ye hep kuşkuyla baktılar. Castro, silah arkadaşlarıyla SSCB arasında gidip geliyor, Küba'ya ekonomik destek veren bu emperyal güçle arasının bozulmasını istemiyordu.

Che, Kongo'ya Lumumba yanlısı Simba hareketini desteklemeye Afrika'ya gitmişti. Che ile kısa bir süre önce

görüştü anti-emperyalist Cezayir Devlet Başkanı Ahmet Bin Bella şöyle demişti:

"Afrika'da hüküm süren durumun büyük devrim potansiyeline sahip görünmesi, Che'yi Afrika'nın emperyalizminin zayıf halkası olduğu sonucuna itti. O da artık çabalarını Afrika'ya yönlendirmeye karar verdi."

Küba'da izlenen yol Kongo'da başarısız oldu. Che, Kongo'dan ayrıldı ve yeniden Güney Amerika'ya döndü. Bolivya'daydı ve devrimi başlatmak istiyordu.

Quebrada del Yuro kanyonunda devriye gezerken Bolivya askerlerine yakalandı. Hakkındaki ölüm kararı 9 Ekim 1947'de infaz edildi.

Che, Bolivya'nın dağ köylerinde devrimi örgütlemeye çalışırken, maden işçileri başkent Lapas'a yürüyordu.

Che'nin çantasından Troçki'nin Rus Devrim Tarihi kitabı bulundu.

1917 Ekim Devrimi'nin başlıca dersi, geri bir ülkede sayısal olarak azınlıkta da olsa işçilerin devrimi yapıp, yoksul köylüleri ve tüm ezilenleri harekete geçirdiydi. Che sosyalist devrimin ateşli bir savunucusu olsa da yüzünü işçi sınıfına döndürmedi. Gördüğü fakirlik ve adaletsizlik onu hızlı bir değişim isteğine, azınlığın iradi müdahalesinin tarihi değiştirebileceği fikrine yöneltti. Bu yanlış bedelini hayatıyla ödemekten çekinmedi.

Che Guevera'nın fikirleri ve mücadelesi, bugün binlerce antikapitaliste mücadele kararlılığı veriyor. Che demek dünya devrimi demek!

Stalinizme olan kuşkusu ve Küba'daki çalışmaları Che'ye, devrimi tek bir ülkede yapmanın yetmediğini gösterdi.

Kapitalizmin parlayan yıldızı

Çin

Deng Xiaoping: Kaosla biten ekonomik dinamizm

Dizinin ikinci kısmında **Charlie Hore** Çin'in 1980'lerdeki dönüşümünü inceliyor

Çin'in küresel ekonomik bir güce dönüşmek üzere yükselişi 1978'de Mao Zedung'un ölümünden iki yıl sonra başladı.

Mao'nun halefi Deng Xiaoping, Çin'in dünya ekonomisine açılacağını ve ekonomiyi büyümeyi ateşlemek için iç piyasa oluşturacağını ilan etti.

Batılı liderler bunu, Çin'in "komünizmi terk ettiğinin" ve refaha ulaşmanın tek yolunun özelleştirme ve "piyasa kuvvetleri" olduğunun kanıtı olarak kabul ettiler.

Deng bir anda Batılı liderlerin, İMF ve Dünya Bankası gibi kurumların sevgilisi haline geldi.

Çin liderleri bu retoriğe itiraz etmediler; ama aslında tamamen farklı bir şey yapıyorlardı.

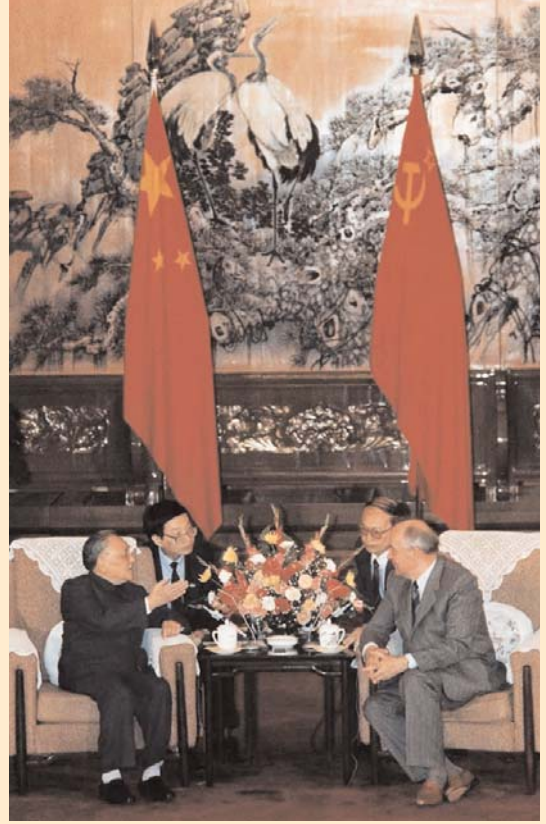
Özelleştirme, uygulamanın önemli bir bileşeniydi, özellikle de nüfusun yüzde sekseninin yaşadığı kırsal köylü ailelere toprak ve ne isterlerse ekme izni verildi. Ürünlerinin vergiden geriye kalanını tüketmekte veya satmakta özgür bırakıldılar. Sonuçlar etkileyiciydi. Dört yılda mahsul yüzde 60 artarken köylülerin geliri iki katına çıktı. Dünya Bankası yoksulluktaki azalmayı "dünya tarihinde benzersiz" diye duyurdu.

Söz konusu artış köylülerin çok daha fazla çalışmasıyla ortaya çıkmıştı, çünkü kendileri için kazançlıydı. Ayrıca hükümet köylüye ödediği tahıl fiyatlarını önemli ölçüde arttırmıştı.

Köy gelirindeki bu hızlı artış giysi, sanayi malları ve inşaat malzemeleri üreten "köy sanayilerinin" büyümesini sağladı.

Bu fabrikaların çoğu Mao zamanında, savaş çıkarsa üretimi dağıtmak için uygulanan bir program çerçevesinde kurulmuştu. Bu hızla büyümelerini kimse beklemiyordu. 1985'e gelindiğinde bu fabrikalar 70 milyon kişiyi istihdam ediyorlardı—kırsal köylülerin üçte birini.

Batılı gözlemciler köy fabrikalarını, özel girişimcilik büyümesinin kanıtı olarak kabul ettiler. Aslında fabrikaların çoğu yerel yönetimlere aitti. Kentlerdeki sanayideki

reformları arasında özelleştirme yoktu.

Yerel yöneticiler ve müdürlere üretim ve yatırım miktarları üzerine karar verme yetkisi tanınmıştı. Ücretler arttı ve işçilere erken emeklilik hakkı verilerek işsizlik azaltıldı. Hükümet aslında köylülere ve işçilere daha çok çalışmaları için teşvik sağlayarak mevcut kapasiteyi daha verimli kullanıyordu.

1980'lerin başında bu strateji şaşırtıcı sonuçlar verdi. Ancak 1985'e gelindiğinde zaafırlar da ortaya çıkmaya başladı. Köylüler daha karlı ticari ürünlere yönelmişken kırsal gıda üretimi önceleri zirve yaptıktan sonra düştü.

Kentlerde devlet sanayi, köy fabrikalarının rekabeti yüzünden para kaybetmeye başladı. Yan etkilerden biri eşitsizliğin artması oldu.

Ekonomik büyüme için fazladan bir yatırım yapılmadığından, Çin'in yoksul iç bölgeleri güneydeki daha verimli kırsal bölgelerine göre yavaş büyüdü.

Ancak genel olarak refahı artıran bölgelerde bile yoksulla zengin arasındaki fark açıldı.

Merkezi hükümet alt kademe yetkililer üzerindeki denetimini kaybediyordu. Reform stratejisi devlet mülkiyetinden özel mülkiyete dönüşü getirmede, bunun yerine ekonomik gücün devlet içinde yer değiştirmesine yol açtı.

Yerel yetkililer ve müdürlere yerel ekonomi üzerinde geniş çaplı denetim kazanmışlardı. Bu işe yaradı fakat sonuçta

bu, yönetici sınıfın tümü için en yararlı kararları değil ekonominin kendilerine düşen küçük parçası için en iyi kararları veriyorlardı.

Bu durum farklı bölgelerin birbirinin aynı şeyleri üretmesine, israfa ve bölgeler arasında ticaret savaşlarına yol açtı. Ayrıca artık hükümet yerel yöneticilere söz geçiremiyordu. Ekonomi büyüdükçe hükümetin kontrolünden daha fazla çıktı. Hükümet büyümeyi dizginlemeye kalkınca ekonomi durakladıktan üretim düştü. Egemen sınıf kendi içinde bölünmüştü, bu da istikrar-sızlığı arttırdı.

1987'ye gelindiğinde, piyasanın genişlemesiyle beraber gıda maddesi satıcıları fiyatları istedikleri gibi arttırdıkları 1949'dan beri ilk kez yüksek enflasyon hortladı.

1989'da Çin artık büyük bir ekonomik krizin ortasında yandı. Kır sanayileri kapandı, milyonlarca insan işten atıldı, yerel yönetimler köylülere mahsul için ödeyecek parası kalmadı.

1989 yaz ayları 1926 sonrasının en büyük protestolarına sahne oldu, on milyonlarca işçi Pekin'de açlık grevi yapan öğrencilere destek için greve çıktı.

Deng'in piyasaya yönelmesi ekonomiyi daha dinamik hale getirmeyi başarmıştı ama kaos da yol açmıştı. Bu yeni strateji de Çin'in sorunlarını çözmekte Mao'nunkinden daha başarılı olamamıştı.

Gelecek sayı:
Çin'de eşitsizliğin artması direnişleri de çoğaltıyor

Naziler iktidara nasıl geldi?

Cengiz Algan

1918 Kasım ayında, Almanya'da başlayan devrim hem daha bir yıl önce Rusya'da iktidarı ele geçirmiş olan ve Alman Devrimi'ne bel bağlayan Rus işçi sınıfı ve devrimcilerine, hem de tüm dünya işçi sınıfı ve devrimcilerine bir umut ışığı yakmıştı. Almanya'da sokakları ele geçiren kızıl bayraklı işçi müfrezelerin sevincinden belki de daha fazlasını sosyalist bir devrim yapmış Rus işçileri yaşıyordu. Çünkü dünya devrimini başlatacak kıvılcım çakılmıştı artık.

Ancak özellikle tarihsel önemdeki iki aşamada yanlış kararlar alan Alman komünistlerinin büyük hatasıyla devrim sadece tarih kitaplarında bir dönem olarak kaldı.

Bu iki aşamadan ilkinde, Mart 1921'de, işçi kitlelerinin büyük çoğunluğunun desteğini almadan ayaklanma kararı alınmış ve zafer burjuvazinin olmuş; ikincisinde, Nisan-Mayıs 1923'te, Almanya büyük bir ekonomik kriz içinde ve milyonlar sokaklara dökülmüşken, gösterilere son verme kararı alınmış ve devrimin zaferi bir kez daha başka bahara kalmıştı. Ama asıl tehlike bundan sonra geldi.

Büyük bunalım yılları

O yıllar boyunca devrimin düşmanı Nazi hareketi de gelişti. Özellikle Baviera'da örgütlenen Naziler 1923 Eylül ayında yaptıkları 100 bin kişilik gösteriden itibaren büyümeye devam etti. Alman sermayesi devrimin yenilgisi ve Amerikan ekonomik yardımıyla 1924'te toparlanmaya başlamıştı. 1929 büyük dünya

bunalımına kadar geçen yıllar Weimar Cumhuriyeti'nin en dengeli yılları olmuştu. Stalin önderliğindeki Komünist Enternasyonal bu arada (1928) "sosyal faşizm" tezini geliştirmişti. Buna göre asıl düşman sosyal demokratları ve işçi hareketi içinden sunsuza dek silinmeliydi. Şöyle diyordu Stalin: "Faşizm, aktif destek için sosyal demokrasiye dayanan burjuvazinin askeri örgütüdür. Sosyal demokrasi, nesnel olarak, faşizmin ilımlı kanadıdır"

Kritik seçimler

Dünyayı sarsan büyük bunalım elbette Almanya'yı da kapsadı. İşsizlik 1930'da 3 milyona, 1931'de 4 milyona fırladı. Küçük işletmeler silindi. Dış borçlar kesildi, büyük bankalar sarsıldı, politik denge altüst oldu.

Sosyal demokrat hükümetin istifasının ardından göreve atanan yeni başbakan Brüning'de parlamentoda çoğunluk sağlanamadığı için 14 Eylül 1930'da seçim ilan etti. İşte bu seçimler Naziler'in gelişiminde tarihsel bir öneme sahip oldu. Komünist Parti'nin oyları %10,6'dan %13,1'e çıkmıştı. Ama Naziler'in partisi NSDAP'ın oyları tam %700 (yedi yüz!) artarak %2,6'dan %18,3'e çıktı. Ülkede 9. sırada olan faşistlerin partisi bir anda 2. parti konumuna yükseldi. Komünist parti ise seçim sonuçlarını şöyle değerlendirdi: "Seçimler komünistler için bir zafer, Naziler için sonun başlangıcı olmuştur"

Bunun sonucunda Naziler hem işçi örgütlerine terör saldırılarında rahatladılar hem de büyük sermayenin mali desteğini daha fazla almaya başladılar.

Birleşik cephe taktiği

Faşizmin bu tehlikeli yükselişine karşı Troçki ve sol sosyal demokrat gençlik örgütleri birleşik cephe çağrısı yaptılar. Hatta SPD'den ayrılan sosyalist gençler Sosyalist İşçi Partisi (SAP) kurdu. Ancak bu parti pek bir varlık gösteremedi.

Troçki'nin birleşik cephesinin ana hatları ise özetle şöyleydi: faşizme karşı komünistlerle sosyal demokratlar (ve bunların etkin oldukları işçi sendikaları) birleşmeli ve ortak hareket etmeliydi. Sosyal demokrat önderlik birleşik cephe fikrini kabul etmezse kendi kitlesi gözünde teşhir olur ve bundan devrimciler kazançlı çıkardı. Yok, eğer kabul eder de taktik tutarsa, ne ala, faşizm geriletilir, geniş yığınların gözünde devrimcilerin önerilerinin ne kadar haklı olduğu kanıtları ve yine devrimciler kazançlı çıkardı. Her şeyden önemlisi en büyük tehdit faşizm bu sayede yenilmiş ve bir devrimin önü açılmış olurdu.

Naziler geliyor

1932'de yapılan başkanlık seçimlerinde Naziler'in oyu önce %30,1'e, sonra da %36,8'e çıkmıştı. Temmuz'da ise Nazi partisi %37,4 oyla artık ülkenin en büyük partisiydi. 30 Ocak 1933'te Hitler (bir anlaşmayla 17 bakanlıktan sadece 3'üne razı olarak) başbakan olarak atandı.

Parlamento feshedildi, polis kuvvetleri Hitler'in kontrolüne geçti ve SA'larla (Nazi hücum kitaları) dolduruldu, KPD yöneticileri ülkeden kaçmaya başladılar. Terör artık hükümet tarafından uygulanıyordu.

Durum bu iken (ki bu arada sosyal demokratlarla komünistlerin oy toplamı Naziler'den yaklaşık 1,5 milyon fazlaydı) SPD yasaların dışına çıkmamayı savunuyor, KPD 'esas düşman'ı hala sosyal demokratlar olarak ilan ediyordu. 27 Şubat 1933'te Naziler Reichstag'da bir yangın çıkarıp suçlu komünistlerin üzerine attılar.

Cumhurbaşkanı Hindenburg bütün anayasal özgürlükleri askıya alan bir kararname imzaladı. Seçim öncesinde sadece Naziler'in ve diğer milliyetçilerin propaganda yapmasına izin verdi. Binlerce KPD ve SPD yetkilisi tutuklandı. Yeni seçimlerin sonuçlarına göre Naziler artık tartışmasız bir güçtü. %43,9 oy ile en yakın rakibi SPD'ye %26 fark atmışlardı. 1 Mayıs'ta SPD kendisine bağlı işçileri hala

Alman Komünist Partisi'nin gazetesi Rote Fahne (Kızıl Yıldı) 1933'te manşetine "Yaşasın komünizm!" sloganını çıkarıyordu. Seçim listesini yayınlıyordu. KPD, proleter devrimin kapıda olduğunu ve sıranın artık kendisine geldiğini söylüyordu.

Hitler'in "Ulusal Emek Günü" yürüyüşüne katılmaya zorluyordu.

Sermaye kazandı

İktidara geldiği and itibaren örgütlü işçi sınıfını dağıtmaya girişen Hitler işverenler için mucize sayılacak bir ücret durumunu hayata geçirdi. Saat ücretleri ekonomik bunalım dönemindeki düzeye geriletilip sabitlendi.

Hiç işsizlik olmadığı bir zamanda 5 milyon işsiz olduğu zamandaki ücreti ödemek büyük sermayenin bütün tarihi boyunca başaramadığı bir şeydi. Büyük şirketlerin toplam sermaye içindeki payı 1933'te %52,4'e, sonra 1942'de %63,9'a yükseldi. Nazizmin iktidarının kime yaradığı çok açıktı.

Ya barbarlık ya sosyalizm

Böyle demişti Alman Devrimi'nin önderlerinden Rosa Lüksemburg. Gerçekten de böyle oldu. Başlangıçta işçi sınıfı içinde sağlan örgütlenmesi bulunan devrimci bir partiye sahip olmadığı için geri çekilen Alman Devrimi daha sonra da önemli dönemlerde alman yanlış kararlar, liderliğin yetersizliği ve ideolojik olgunlukta yoksunluğu, sosyal demokratların da ihanetleriyle birleşince bütünüyle yenildi ve yerini aşırı sağa bıraktı.

Kaybedilen devrimin yıkıntılar arasında 1930'lar boyunca Avrupa'yı kasıp kavuran Nazi barbarlık doğdu. Auschwitz'e giden yol, hakkında pek az şey bilinen çatışmalarla açıldı. Tüm dünyanın başına bela olan Naziler'in gamalı haçlı bayrakları ilk kez bu çatışmalar sırasında, karşı devrimci askerlerin giyisilerindeki amblem olarak ortaya çıktı. Gerisini biliyoruz; yüzlerce kitaba, filme, belgeye ve binlerce makaleye, araştırma yazısına konu olan faşizm kabusu. Ama artık sadece bunu bilmiyoruz. Hangi hataları yapmamız gerektiğini de öğretti bize tarih.

KPD, sosyal demokrasiye saldırırken Naziler 1933 yılının sonunda seçimlerden zaferle çıktılar ve kısa bir süre sonra parlamentoyu kapattılar. Yenilen devrimin cezası faşizm oldu.

Karl Marks'ın vasiyeti

Duncan Hallas

Şöyle yazıyordu İngiliz devrimci şair Percy Bysshe Shelley: "Yalanlardan örülmüş bir ağ / kaplamış yüzünün çevresini".

Karl Marks da aynı şeyi başka bir ifadeyle dile getiriyordu: "Bir toplum-daki egemen fikirler egemen sınıfın fikirleridir."

Bu yüzden Amerika'da yaşayan çoğu insanın Karl Marks'ı totaliter diktatör-lüklerin, kitle katliamlarının, savaşların ve istenmeyen ne varsa onun sorumlusu, boynuzlu, toynaklı, kuyruklu şeytani bir ucube olarak düşünmesi (tabii düşünüyorlarsa) hiç de şaşırtıcı değil.

Elbette, Amerikan egemen sınıfı ve onun gazetecileri, TV yorumcuları, profesörleri ve vazileri gerçeği anlatmak zorunda kalsalar, Amerikan işçi sınıfı içinden hatırı sayılır sayıda işçiyi bu gerçeğe ikna etmek pek de zor olmazdı.

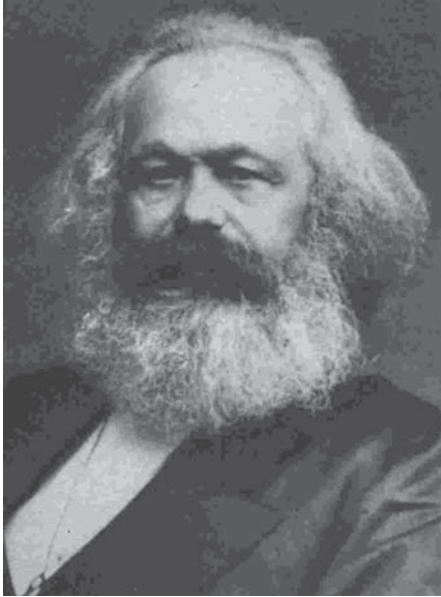
Gerçek şu ki Marks baskı ve sömürünün her tür-lüsüne karşı mücadele eden uzlaşmaz bir savaşıydı. Bütün hayatını "işçi sınıfının kendi kurtuluşu"na adanmıştı. Ve bu yüzden onun fikirleri bugün Amerikan işçi sınıfı için vazgeçilmez bir öneme sahip.

Ancak, Marks'ı ve marksizmi insan özgürlüğünün düşmanı olarak göstermede Amerikan egemen sınıfının kuvvetli ittifakları bulunuyor. Eski SSCB lideri Yuri Andropov bunlardan biri. KGB'nin patronu bu eski süper polis ve şimdinin "Tüm Rusların Çar'ı" Marksist olduğunu iddia ediyor. Aynı iddiaya Kambocya'daki katil Pol Pot, Kuzey Kore'nin megaloman Kim İl Sung'u, Polonya'nın askeri diktatörü General Jaruzelski ve benzerleri de sahip.

Bunların hepsinin de, Marks ve marksizmi "sosyalist devletler" olarak maskelenen baskıcı diktatörlüklerle eş tutarken, 'Batı'nın egemen sınıflarıyla ortak çıkarları var.

Bu yalanı pazarlarken Ronald Reagan ile Yuri Andropov aynı büyük çıkarlara sahip. Ve başka yerlerde olduğu gibi Amerika'da da "reel sosyalizm"den bahsederek onlara yardımcı olan "sosyalist entelektüeller" in başı sonu yok.

Gerçekte ise marksizmin konusu özgürlüktür. Aynı zamanda, kadın ve erkek işçilerin, yani bütün zenginliklerin gerçek üreticilerinin kendi yaşam ve çalışma koşullarını kendi kontrollerine almalarını

engelleyen şartlarla da ilgilenir Marksizm.

Ve nihayet, bu koşulların nasıl değiştirileceği, erkek ve kadın işçilerin herkesin yeteneğine göre katkıda bulunduğu ve herkesin ihtiyacı kadar aldığı bütünyle özgür bir toplumu nasıl yaratacakları da marksizmin konusu içindedir. Bu toplum sömürden, baskıdan, ırkçılıktan, işsizlikten, yok-sulluk ve eşitsizlikten tamamen arınmış bir toplumdur.

Bütün bunlar hayal mi? İlk hristiyanlar buna inanırdı. Ama onlar bunu gökyüzünden gelecek (hayali) bir dünya olarak görüyorlardı. Ve o dünyayı kendilerine sunacak bir kurtarıcıyı, İsa'yı bekliyorlardı. Marks o dünyanın doğaüstü bir kurtarıcı tarafından değil, işçi sınıfının kendi kolektif eylemiyle geleceğini gösteriyordu.

Peki nasıl? Ve neden çok uzun süre önce olmadı bu? Özgürlüğümüzde engel olan, onu sınırlayan veya inkar eden ya da kötütüm bırakan sınırlarına bir bakalım. Marks, "İnsan düşünmeden önce yemek yer" diye yazıyordu. Temel fikir bu.

İnsanlık tarihinin büyük bölümünde insanların çoğunluğu zamanlarının büyük kısmını kendilerinin ve çocuklarının asgari yaşam standartlarını sağlamak için durmadan çalışmak zorunda kalmıştır. Bu koşullarda yaşayan insan (ve bugün hala aynı koşullarda yaşayan yüz milyonlarca insan) asla özgürleşemez. Bu insanlar sonu gelmez çalışmanın vahşi zorunlu-luğundan kölelerdir.

Bir yanda gerçek üreticiler bulunur. Diğer yanda

ise bu üreticileri sömürenler. Ve bu ikisi arasında kalanlar, yani orta sınıflar. Sınıfların ve sınıflı toplumların varlığı sınıf mücadelelerini ortaya çıkarır. Marks şöyle der: "Bugüne dek varolan tüm toplumların tarihi sınıf mücadeleleri tarihidir. Bu mücadele her defasında ya toplumun devrimci bir yeniden inşası ya da çatışan sınıfların toptan yıkılması sonuçlanmıştır."

Sınıf mücadelesi toplumsal değişimin motorudur. Aynı zamanda, bu mücadele, farklı sınıflı toplumların doğuşunu sağlayan teknolojik gelişimi hem etkiler hem de bundan etkilenir. Çoğu kez bu değişimler uzun zaman alır. Avrupa'da sermaye sınıfının başlangıcı Orta Çağ'a kadar geriye gider ve tam kapitalist topluma doğru gidici gerçekten uzun sürmüştü, 17, 18, 19 ve 20. yüzyıllar boyunca sürmüştür.

Kapitalizm çok özgün bir sınıflı toplum biçimidir. Marks bu toplumun ilerlemeyi mümkün kılmasını çokşuyla karşılamıştı. Kapitalist sınıf, diye yazıyordu Marks, "neredeyse 100 yıllık egemenliği sırasında kendisinden önce gelen tüm kuşakların toplumundan daha kitlesel ve muazzam bir üretici güç yarattı."

Bu satırların yazılmasından bu yana üretici güçler defalarca kez daha katlandı. Artık dünya ölçeğinde yok-sulluk ve toplumsal sınıfların bulunması için bir sebep kalmadı. Buradaki "dünya ölçeğinde" ifadesi önemli.

Kapitalizm bir dünya pazarı, emeğin uluslararası bölüşümü ve bir dünya ekonomisi yarattı. Ama bu, verimlilikle şiddetli bir

düşüş, sosyalizmin maddi temelini (oldukça gelişkin üretici güçleri) yok edecek bir düşüş olmadan gerçekleşemez. Marks ve Engels bu yüzden "Dünyanın bütün işçileri, birleşin!" derler. Gerçek sosyalistlerin enternasyonalist olmaları da bu yüzden zorunludur.

Olasılık ve olanaklar bir şeydir, bunları hayata geçirme araçları başka bir şey. Marks, kapitalizmin, kendisini yıkacak ve sınıfsız bir toplumu kuracak gücü, modern ücretli işçi sınıfının yarattığını söyler. Marks'a göre (ve tabii Uluslararası Sosyalizm Akımı'na göre) sosyalizm, işçi sınıfının kendi kurtuluşundan başka bir şey değildir. Çalışan ve zenginliği üreten insanların kolektif ve demokratik yönetimi olmadan sosyalizm olmaz. Rusya ve Polonya gibi ülkelerin sosyalist olduğu yalandır.

"Kendi kurtuluşu" ifadesine de dikkat etmek gerekir. Sosyalizm mücadelesinde hiç kimse işçi sınıfının yerini alamaz. Bunu yapmaya kalkışmak her zaman gerici sonuçlar doğurur.

Peki ama işçi sınıfı egemen sınıfın ırkı, cinsiyeti, milliyetçi fikirlerinin etkisiyle bölünmemiş midir? Doğru, bölünmüştür. Bu durum ancak mücadele içinde değişebilir. Bu uzun, zor ve karmaşık bir mücadeledir. Ama aynı zamanda uğrunda savaşıma değer tek nedendir.

Burada Marks'ın fikirlerinden bazıların çok kısa bir özeti vermeye çalıştım.

Bunun dışındaki fikirleri savunanlar, kendileri öyle savunsa da, Marksist değildir. Neden? Çünkü, Marks'ın daha geçen yazdığı gibi; "Filozoflar yalnızca dünyayı çeşitli yollarla yorumladılar. Asolan onu değiştirmekti." Marksist olmak için hem ulusal hem uluslararası ölçekte işçi sınıfı mücadelesinde yer almanız gerekir. Tıpkı Marks'ın yaptığı gibi.

100 yıl önce bu ay Marks'ın hayatı boyu arkadaşı ve birlikte çalıştığı insan olan Frederick Engels yaşlı adamın cenazesinde şunları söylüyordu:

"Marks her şeyden önce bir devrimciydi. Gerçek misyonu kapitalizmin şu ya da bu şekilde yıkılmasına katkıda bulunmaktı... Mücadele onun hamurunda vardı. Ve pek az kimsenin ulaşabileceği bir tutku, direnç ve başarıyla savaştı."

Enternasyonal Sosyalizm Akımı neyi savunuyor?

Tarih karşısında sınınan teori

2. Dünya Savaşı sonrası kapitalizm büyüme dönemine girdi. Ekonomik büyüme reformist partilere güç kazandırmıyordu.

Geniş bir alanı kaplayan stalinistler ise reformistlere dolaylı destek veriyordu. Batı'daki egemen sınıflar Rusya'daki idamları, muhaliflerin akıl hastanelerine ya da Gulag takımadalarında tıkmalarını, katlihi kendi işçilerine göstererek 'bakın sosyalizm bu' diyorlardı. İşçilerin önemli bir çoğunluğu kapitalistlerle işçi sınıfını uzlaştırmayı bayrağını yazan sosyal-demokrat partilerde saf tuttular.

Gerçekçi perspektifler

Devrimciler için dar bir çalışma alanı vardı. Gerçekçi değerlendirmelere dayanan gerçekçi perspektiflere ihtiyaç vardı. Bu stalinizmi incelemek, gelecekteki çöküşünün köklerini saptamak ve aynı şeyi reformizm için yapmak anlamına geliyordu.

Devlet kapitalizmi teorisi, mücadelenin devam etmesi için taban sağladı.

Hem Batı'daki piyasa kapitalizmine, hem de devlet kapitalisti rejimlere karşı işçi sınıfının ve ezilenlerin aşağıdan mücadelesi politikası Troçki'nin sosyalizm anlayışının özüydü.

Ortodoks troçkist gelenek stalinist rejimleri kapitalizmden daha ileri toplumlar olarak gördü, Çin, Küba, K. Kore, hatta neredeyse Cezayir'i bile listeye eklediler. Eğer devrimi Kızıldoru, gerillalar, geleneksel komünist partiler yapabiliyorsa işçi sınıfı merkezi bir önem taşıyor.

Stalinist partilerse Rusya'da insanların ne kadar mutlu ve refah içinde yaşadıklarını anlatmaktaydı.

Bir avuç enternasyonal sosyalist dışında dünya solunun tümü stalinist rejimlerin kapitalizmden daha ileri toplumlar olduğu fikrinde anlaşmıştı. Popüler bir kavram olan reel sosyalizm böylesine bir açıklamaydı.

1989: Büyük fırsatlar

1989 Doğu Avrupa Devrimleri ile stalinizm yıkıldı. Doğu Avrupa'da madenciler başta olmak üzere sanayi işçileri azınlık iktidarlarını devirdi.

1991'de Rusya'da madencilerin sabun talebiyle başlattıkları grevle birlikte stalinist rejim tarihin çöplüğüne gitti.

Aya insan gönderen fakat sabun veremeyen bir rejimin yıkılması sadece zaman sorunu değildi. Bu işçi sınıfı yapmıştı.

Kocaman sol örgütler birer birer çöktü. Stalinizm sağa kayarak ve sekteleşerek eridi.

Reformist partiler ise bayraklarına 'piyasa her şeyi çözer' yazdılar ve işçi sınıfıyla kurdukları tarihsel ilişkiye son verdiler.

Enternasyonal Sosyalistler stalinizmin yıkılışında büyük fırsatlar gördüler. İşçilerle devrimciler arasındaki duvar yıkılmıştı. Geniş kitlelerle bağ kurmanın koşulları doğuyordu.

İşçi sınıfı, kendi ideolojisi sosyalizmi kullanarak ayakta duran baskıcı rejimi yıkabiliyorsa gelecekteki mücadelede de yeniden ayağa kalkabilirdi.

Doğu Avrupalı işçiler stalinizmin baskısına karşı Batı kapitalizmine yönelmeler de kendi hakları için bir kez ayağa kalkan sınıf esaretten kurtulmak yoluna devam edebildiler.

Bürokratik devlet kapitalizmi Cliff'in deyişiyle 'sınıfların en büyüğü' kazandı: 'Zamana karşı, tarihin önünde' kendini kanıtladı.

Enternasyonal Sosyalistler, dünyayı açıklamak için değil, devrimci partilerin inşası için mücadele etmeye devam etti.

Akımın fikirlerine verdiği önem, Lenin'in 'devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz' önermesinin güncel duruma uygulanmasıydı.

Stalinizmin çöküşü geleneksel sol kadar geniş kitlelerin de gözünde sosyalizmin yenilgisi olarak kavrandı. Çernobilli, generalli, gizli polisli, bürokratik bir rejimin sosyalizm olamayacağını söyleyen Enternasyonal Sosyalizm Akımı'nın sahip olduğu fikirler bizi sağa kaymaktan, işçi sınıfı karşısında sekte tutum almaktan alıkoymadı. 1990'ların sonunda yenilgi rüzgarı dimmeye başladığında biz yeni mücadelelere hazırдық.

Küresel ısınma üzerine 5 kitap bir dergi

F. Aלוğlu

Küresel ısınma giderek üzerinde daha çok konuşulan ve yazılan bir konu haline geliyor. Her yeni yayımla birlikte iklim değişiminin ne denli ciddi bir sorun olduğunu anlıyoruz.

Son zamanlarda Türkiye'de küresel ısınma/iklim değişimi üzerine arka arkaya 5 kitap çıktı: *Acayip Havalar, Küresel Isınma ve İklim Krizi, 99 Sayfada İklim Değişimi, Küresel Isınma ve İklim Değişikliği, Küresel Isınma Atlası*. *Birikim* dergisi ise 2007 Nisan 216 ve Kasım 223'üncü sayılarında *Ekolojik kriz, küreselleşme ve yeni sol ve Ekolojik kriz alarm veriyor* başlıklı dosyalar yayınladı.

Bu kitaplar içinde en kolay okunana *Acayip Havalar*. Açık Radyo tarafından yayınlanan *Acayip Havalar Kate Evans* tarafından yazılmış ve resimlendirilmiştir.

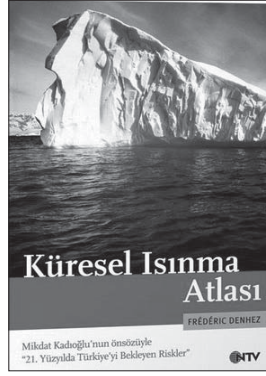
*Acayip Havalar'*ın çizgi roman gibi olmasına bakmayın, aslında bütün bu kitaplar ve dosyalar içinde en fazla bilgi veren.

Açık Radyo deyince akla ilk gelen isim **Ömer Madra Ümit Şahin, Ömer Madra** ile uzun ama gerçekten uzun bir söyleşi yapmış. Ortaya Agora'nın yayınladığı 360 sayfalık bir kitap çıkmış: *Küresel Isınma ve İklim Krizi*.

Ömer Madra ve **Ümit Şahin**, ikisi de konuya çok hakim ve bu nedenle *Küresel Isınma ve İklim Krizi* hem çok kolay okunan bir kitap hem de çok fazla veri içeriyor. Okudukça sorunun derinliğine çarışan ve daha fazla ilgi duyuyorsunuz.

NTV tarafından yayınlanan *Küresel Isınma Atlası* da iyi bir kitap. Görsel malzemelerle zenginleştirilmiş bir biçimde küresel ısınmanın nedenlerini ve sonuçlarını anlatıyor.

Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu küresel iklim değişimi konusundaki

uzmanlardan birisi. İş Bankası Yayınları'ndan *99 Sayfada Küresel İklim Değişimi* hem bilimsel veriler veriyor hem de bunu oldukça özlü bir biçimde yapıyor.

Sosyalist İşçi standlarında en çok bu kitap satıyor. Bunun bir nedeni de herhalde ucuz olması! *Küresel Isınma ve İklim Değişikliği* ise **Dr. Reşat Uzmana** tarafından yayınlamış. Beş kitap içinde en az popüler olanı. Gene de bilgisini geliştirmek isteyenler için yararlı bir kitap.

Birikim'in Kasım sayısında çıkan *Ekolojik Kriz Alarm*

Veriyor dosyasında 7 makale var. En dikkat çekici iki makale beklediği gibi **Ümit Şahin**'in ve **Ömer Madra**'nın makaleleri.

Ümit Şahin Türkiye Yeşilleri üyesi ama yazısı *Anti-kapitalist bir iklim değişikliği mücadelesine doğru* başlığını taşıyor.

Şahin konuyu bir Yeşil gibi değil bir sosyalist gibi tartışıyor.

Ekoloji ve Sol başlıklı makalesi ile **Fevzi Özlüler** ise sol adına ÖDP, SDP, TKP ve EMEP programlarını inceliyor. Aslında bu nafiye bir çaba. Bu partilerin ekoloji ile ve özellikle de küresel ısınma ve iklim değişikliği ile hiç

bir ilgileri yok. Sokaktaki mücadelede ÖDP dışında yer almıyorlar. Hatta TKP küresel ısınma konusunu emperyalizmin oyunu gibi görüyor.

Sokakta mücadele edenler içinde **Fevzi Özlüler** DSİP'e ise tek bir cümle ile değinmiş: "İklim değişikliğine karşı mücadele, DSİP ekseninde, Kyoto Protokolü imzalanın kampanyasına dönüştürülmüştür."

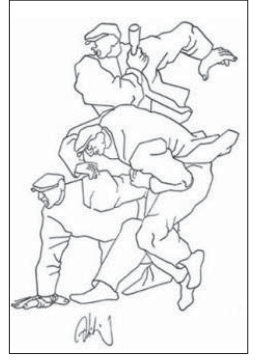
Doğrusu DSİP bir ekoloji mücadelesi vermiyor. Bu nedenle ekoloji ve sol tartışması içinde DSİP'in pek yeri yok. DSİP küresel ısınmaya karşı mücadele ediyor ve bunu tamamen antikapitalist bir temelde yapıyor.

Fevzi Özlüler solda yer alan birçokları gibi sokaktan, mücadeleden kopuk. Küresel ısınmaya karşı nasıl bir mücadele verildiğini pek bilmiyor. Bu sokak mücadelesinin onun değindiği partilerin programlarından defalarca daha kapsamlı olan edebiyatını bilmiyor. Diğer araçları ile karşılaşmamış. Bu nedenle Türkiye'de iklim değişikliğine karşı mücadelenin Kyoto Protokolü'nu imzalama kampanyası olduğunu sanıyor.

Oysa Kyoto Protokolü'nün imzalanması hareketin taleplerinden sadece bir tanesi ve bu talep sadece bir reform olarak diğer reform taleplerinin yanı sıra öne çıkıyor. Türkiye Kyoto'yu imzaladığı takdirde bu hareketin mücadelesi ile kazandığı bir talebi olacak. Bu nedenle önemli.

Türkiye Kyoto'yu imzaladığı takdirde küresel iklim değişiminin insana yapısı, kapitalizmin ürününü kabul edecek. Sorumluluk üstlenecek.

İklim değişikliği konusunda sorumluluk üstlenen bir ülkenin hükümetinden diğer reformları talep etmek ve bu reformların gerçekleşmesini sağlamak daha kolay olacak.

Abidin Dino sergisi

1913- 1993 yılları arasında yaşamış, çağdaş Türk resminin öncülerinden olan Abidin Dino'nun çizimleri, eserleri, fotoğrafları ve hayatı ile ilgili dokümanlar "Abidin Dino: Bir Dünya" başlığı altında Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nde 24-27 Kasım tarihleri arasında sergilendi. Serginin sponsorluğunu Philips yapmış.

Abidin Dino'yu çoğumuz yaptığı el resimlerinden tanırız. O aynı zamanda kartikatur, dekorasyon, illüstrasyon, sinema, yazarlık gibi dallarda da eserler vermiş çok yönlü bir sanatçıdır. Pablo Picasso'la ve yönetmen Eisenstein'la da çalışan Dino bir döneme tanıklık etmiş bir sanatçıdır. 1940'lu yıllarda baskaları altında çalışmak zorunda kalan Anadolu'nun çeşitli yerlerine sürgüne gönderildi ve bu sayede Anadolu'yu tanıma fırsatı da buldu. 1950'li yıllarda çalışmaları sürekli yasaklanınca careyi yurtdışına gitmekte buldu. Avrupa'nın birçok yerlerinde sergiler açan ve çeşitli ödülleri alan Dino Türkiye'de ilk sergisini 1969'da açtı. "Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin?" dizelerini yazan arkadaşı Nazım Hikmet'in şiir ve oyun kitaplarına kapak resimleri de çizdi. Resimlerinde işçi ve köylü tiplerini çizen Abidin Dino, Türkiye'de toplumcu gerçekçi akımın savunucularındandır. Her ne kadar Sabancı ve Philips aracılığıyla olsa da Abidin Dino'nun eserlerine ulaşabilmek açısından bu sergi bir fırsattır.

Sakıp Sabancı Müzesi Sahil Yolu, Çınaraltı Otobüs Durağı, Emirgan

Hollywood'dan küresel bir şirket teşhiri

Dev bir tarım şirketi olan U/North yüzlerce müşterisini sattığı ürünlerin zehirli çıkması nedeniyle ölümlüne neden olur. Arthur Edens ise yine bir dev avukatlık şirketinde çalışan ve suçlu olduğunu bile bile U/North'u korumakla görevli olan ama dava sırasında aklını kaybeden avukat rolünde.

Son dönemlerde Hollywood'da soldan sesler çıkartan sanatçılar arasında yer alan George Clooney ise avukatlık şirketinin eksiklerini gideren, davalar sırasında şirketin arkasını toplayan kendi çelişkileriyle dolu başka bir "kahramanı" (Michael Clayton) canlandırıyor.

Eddens elindeki bilgileri U/North'a karşı kullanmaya karar verdiği için, avukatlık şirketinden

birisinin bu işe bir dur demesi gerekiyor. Michael Clayton, müşterilerinin durumunu toparlamakla yükümlü ama kendi durumu hem finansal hem de de psikolojik açıdan darmadağın. Dava sırasında o da kendisini Eddens'in yaşadığı çelişkilere gömülmüş buluyor.

U/North'un kadın yöneticisi ise dava sırasında patlayan skandalı, binbir gelişimle onarmaya çalışıyor ve bir şirket yönetiminin acımasız ve soğukkanlı tüm yöntemlerini sergiliyor.

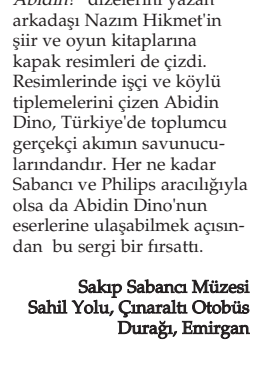
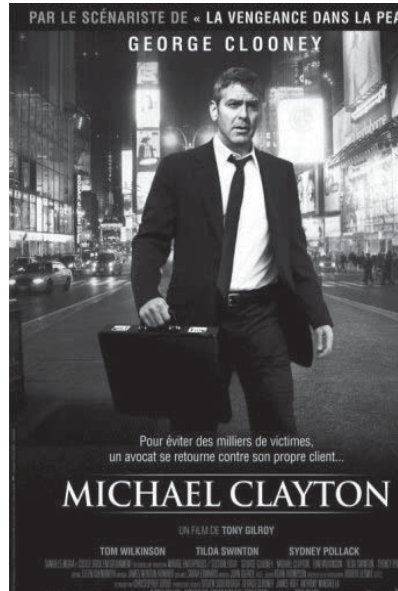
Film, hukuk, dev özel şirketler, dev avukatlık şirketleri, şirket yolsuzlukları, kazanılan karların yaratıldığı büyük yozlaşma ve ölçeği, sermayenin parıltılı dünyasında arkadan arkaya işleyen "kendini korumak için her yol mübahtr" mantığının

nasıl geliştiğini, karakterlerini yargılamadan, her karakterin "iyi ve kötü" yanlarını geçişken bir biçimde vererek anlatan çok başarılı bir yapımdır.

İsteyenler, filmde anti kapitalist bir dizi ögenin de işlendiğini görebilir. 2007'nin başarılı filmlerinden birisi.

Avukat: Michael Clayton

Yönetmen : Tony Gilroy,
Senaryo : Tony Gilroy,
Görüntü Yönetmeni : Robert Elswit , Müzik : James Newton Howard ,
Yapım : 2007, ABD
Oyunucular: George Clooney (Michael Clayton) , Tom Wilkinson (Arthur Edens) , Tilda Swinton (Karen Crowder), Sydney Pollack (Marty Bach)

Ümraniye'de küresel ısınma toplantısı

24 Kasım Ümraniye Prenses Düğün Salonu'nda 50 kişinin katılımıyla küresel ısınma ve iklim değişikliği toplantısı düzenlendi.

KEG'den Meltem Oral, iklim değişikliğinin ne olduğunu anlattı. Nuran Yüce ise küresel ısınmanın yoksulları nasıl etkilediğini anlattı ve mücadelenin önemini vurguladı.

Atakent'teki KEG aktivistleri tarafından düzenlenen toplantı için sokakta, okul çıkışlarında bildiri dağıtıldı.

KEG'in küresel ısınma toplantıları Ümraniye'de devam edecek, sonraki buluşma 1 Mayıs Mahallesi'nde.

Aliğa'da KEG paneli

Aliğa'da "Küresel Isınma ve Aliğa Termik Santrali" konulu panel yapıldı. 80 kişinin katılımıyla Aliğa Termik Santralini çevreye vereceği zararlar ve santrallerin küresel ısınmaya katkısı konuları tartışıldı. Termik santrallerin yapımının durdurulmasının çok acil bir gereklilik olduğu vurgusu ön plandaydı.

Turgutlu'da nikel, İnyat'da altın madenine karşı direnenler, Aliğa ve Yeni Foça'dan termik santrallere karşı olanlar da paneldeydi.

İzmir KEG aktivistleri, katılımcıları 2 Aralık Saat 13.00'te Cumhuriyet Meydanı'nda, Saat:14.00'te Gündoğdu Meydanı'nda buluşmaya çağırıldı.

Kocaeli KEG toplanıyor

8 Aralık eylemi için çeşitli şehirlerde yapılan toplantılardan biri de Kocaeli'nde gerçekleşti. Toplantıya 20 kişi katıldı.

Bölgede bulunan fabrikaların yarattığı tahribat ve Dilovası'nda yaşananların teşhiri için bir çok fikir paylaşıldı. Kocaeli KEG aktivistleri 'durdurabiliriz' haf-tası kapsamında bir etkinlik düzenlemeye karar verdi. 2 Aralık pazar günü 'küresel iklim değişimi' paneli var. Toplantı Marsis grubundan Korhan'ın yaptığı müzik dinletisiyle sona erdi.

Kocaeli KEG her cuma günü 17.30'da İhlamur Cafe'de toplanıyor. 05065190546 05366599998

30 Kasım - 8 Aralık

Durdurabiliriz

etkinlik haftası programı

30 Kasım Cuma

13:00-13:30 "Climate of Hope" film gösterimi, Muhittin Zekioglu karikatür dia gösterisi. Bilgi Ün. Dolapdere Kampüsü
13:30-15:00 Avrupa Sosyal Forumu hazırlık toplantıları "İklim Değişikliği Network" toplantısı "Küresel ısınmaya karşı küresel eylem" Bilgi Ün. Dolapdere Kampüsü
19:00 Kuruşlar toplantısı
20:00 Küresel Eylem Grubu dayanışma gecesi Beyoğlu SekBar

1 Aralık Cumartesi

09:00 Avrupa Sosyal Forumu hazırlık toplantısı açılışı Bilgi Ün. Dolapdere Kampüsü
12:30 Basın açıklaması (katılımcılar,Zeynep Casalini,Savaş Çekiç, Evren Ergeç, Taner Öngür, Mustafa Alabora, Zeynep Tanbay, Pelin Batu, Kerem Kabadayı, Harun Tekin, Aydın Sayman)
Galatasaray Lisesi ölü
14:00 "Neden Burdayım" toplantısı (katılımcılar, Zeynep Casalini, Zeynep Tanbay, Pelin Batu, Kerem

Kabadayı, Taner Öngür, Savaş Çekiç) "Stüdyo Live - Sakızağaç Cad. Büyükbayram sok: No.21 K:2/3 Beyoğlu "
12:30 Ankara'da Küresel İklim Değişikliği mitingi
Toros sokaktan Abdi İpekçi parkına
16:30 Malzeme Üretme atölyesi (pankart, döviz,marakas,rüzgar gülü,) Karakedi Kültür Merkezi

2 Aralık Pazar

11:00 Barışa Pedal etkinliği "Üsküdar'daki motor iskelesinden Kuzguncuk Mülkiyeliler Birliği Lokali'ne"
11:30 Üsküdar Kuzguncuk'ta Pazar kahvaltısı Kuzguncuk Mülkiyeliler Birliği Lokali
13:00 İzmir'de Küresel İklim Değişikliği mitingi Cumhuriyet meydanı
14:00 Açık Radyo'da 8 Aralık Özel yayını (Açık Radyo çalışanları) Açık Radyo

3 Aralık Pazartesi

13:00 Toplantı ve film gösterimi (Ümit Şahin-Kerem Kabadayı) Haydarpaşa

Tıp fakültesi
16:00-18:00 Küresel Isınma üniversite toplantısı (Şenol Karakaş ,Hilal Atıcı) Boğaziçi Ün.
17:00-19:00 Panel ve film etkinliği "Hani kuşlar açılacak, binbir renkli çiçekler" (Volkan Akyıldırım) Kahvebahane Cafe Kadıköy
19:00 2.Cemre Filmi (Düzenleyen :Türkiye Yeşiller) Beyoğlu SekSek Bar
19:00 "Merhaba Acil" Yön Radyo Mustafa Süttaş
20:00 Dem TV'de "Dem Özel" programında Küresel Eylem Grubu aktivistleri konuk

4 Aralık Salı

13:00 TBMM'de basın açıklaması (Pelin Batu, Ümit Şahin, Kerem Kabadayı, Avi Haligua, Ufuk Uras, Ertuğrul Ünlütürk) Ankara
21:00 Uygunsuz Gerçek film gösterimi (En iyi belgesel dalında Oscar ödüllü) Yeşilçam Sineması Beyoğlu

5 Aralık Çarşamba

11:00-12:00 Küresel Isınma

toplantısı (Nuran Yüce) Şenesenevler Lisesi
13.30-15.30 Felaketi durdurabilir miyiz? konuşmacı-Avi Haligua Bilgi Ün. Dolapdere Kampüsü
18:30 "Bizi Bu Havalara Delirtti" ritim/ slogan atölyesi Karakedi Kültür Merkezi

6 Aralık Perşembe

14:00-16:30 İstiklal Caddesinde sokak standı, sokak müziği
15:00 "İklim Değişiyor,Biz Durdurabiliriz, Peki Nasıl " toplantı (Ümit Şahin-Nuran Yüce) Galatasaray Ün.
15:00 "İklim Değişikliği toplantısı" (Pelin Batu) Yeditepe Ün.
16:00-17:00 İklim Değişikliği toplu bildiri dağıtımı Kadıköy
19:00 "İklim Değişikliği toplantısı" düzenleyen DSİP (konuşmacı Avi Haligua) Karakedi Kültür Merkezi
19:00 "İklim Değişikliği sohbeti" düzenleyen :ÖDP MİEM İstiklal Cad.
20:00 İklim gecesi Karga Kültür Merkezi Kadıköy

7 Aralık Cuma

10:00-21:00 Müjdat Gezen Tiyatrosu'nda son hazırlıklar için marakas, döviz hazırlama ve slogan atölyesi Bahariye / Kadıköy

8 Aralık Cumartesi

MİTİNG
11:00 Tepe Nautilus ölü Kadıköy toplanma
14:00 Kadıköy İskele meydanı miting.

Kadınlar şiddete karşı

25 Kasım "Dünya Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü"nde Ankara Sakarya Caddesi'nden başlayan ve Yüksel Caddesi'nde basın açıklaması ile biten bir yürüyüş yapıldı. Yaklaşık 100 kadının katıldığı yürüyüşte KEG, Pembe Hayat, Ankaralı feministler ve çeşitli kadın platformları yer aldı. Kadınlara hep bir ağızdan kadına yönelik şiddete, cinsiyetçiliğe ve homofobiye karşı sloganlar atıldı. Bu taleplerin yanı sıra en öne çıkan şey ise "Kürt halkıyla barış, savaşa hayır" idi. Kadınlara savaş istemiyor, Barış hemen şimdi diyor!

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.
-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, ege-men sınıfı korumak için oluşturulmuştur.
-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milletlerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.
-Sosyalist için mü-cadele dünya çapında bir mücade-lenin parçasıdır.
-Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanış-ma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.
-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.
-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketleri-ni desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının emilten, em mücadelecisi kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylece bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlanmalıdır. Bu fikrileri katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

DSİP'in
internet sitesi
dsip.org.tr
yenilendi

Küresel BAK: "Barışa bir şans verin"

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu 26 Kasım Pazartesi günü İstanbul Taksim Square Otel'de 'Barışa Bir Şans Verin' başlıklı bir toplantı düzenledi.

Toplantıda ilk olarak Yasemin Çongar, Oral Çalşar ve Hasan Cemal'in konuştu.

Her üç konuşmacı da Kuzey Irak'a düzenlenecek bir operasyona karşı olduklarını belirttiler. Yasemin Çongar ABD açısından Türkiye ve Kürtler arasındaki ilişkileri değerlendirdi.

Hasan Cemal ise silahlı mücadelenin barışın önünde bir engel teşkil ettiğini, ayrıca Peşmergeler arasında da

PKK'ye karşı bir tepki oluşmaya başladığını, barışın sağlanması için Talabani'nin Türkiye'den uzak bir noktaya çekilmesi gerektiğini belirtti.

Salondan yapılan konuşmalarda ise bugüne kadar 24 tane askeri operasyon yapıldığı ve bunların

hiçbirisinin çözümün olmadığı, barışın sağlanması için öncelikle Türkiye tarafından barışın sağlanması yönünde adımlar atması gerektiği belirtildi.

Daha sonra aralarında Ahmet Ümit, Berat Günçakan, Ercan Karakaş, Erdoğan Aydın, Gencay Gürsoy, Hakan Tahmaz, Julide Kural, Leyla İpekçi, Memet Ali Alabora, Murat Çelikkan, Orhan Alkaya, Seydi Fırat, Şenol Karakaş, Yıldız Ramazanoğlu, Zeynep Tanbay'ın bulunduğu aktivist, aydın ve sanatçılara barışa nasıl bir şans verilebileceği konusundaki görüşlerini ifade ettiler.

sosyalist işçi

■ Uluslararası Tanıtım ve Yayıncılık Ltd. Şti.
■ Sahibi: Özden Dönmez ■ Sorumlu Yazışları
Müdürü: Volkan Akyıldırım
■ Adres: İstiklal Cad.,Büyükparmakkapı Sok., 8/10,
Beyoğlu/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası
■ Yerel süreli yayın, haftada bir yayınlanır
www.sosyalistiscd.org

Türkiye'de kadın olmak

Çöp Sepeti
Ersin TEK

Neo-liberalizm tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kadınların durumunu zorlaştırıyor. Bir yandan kadınlar arasında işsizlik artarken bir yandan da çalışan kadınların koşullarında bir iyileşme görülüyor. Kadınlar hala şiddete maruz kalmaya, ezilmeye devam ediyor.

Kadınların işsizlik oranı artıyor

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2007 Temmuz dönemi (Haziran, Temmuz, Ağustos) Hane Halkı İşgücü Araştırması'na göre istihdam edilen 23 milyon 747 kişinin yüzde 26'sı kadinken, yüzde 73'ünü erkekler oluşturuyor.

Ayrıca OECD'nin 2007 yılı istihdam raporu verilerine göre Türkiye 1994 yılında yüzde 8.3 seviyesi ile kadın işsizliği oranında yüzde 8.4 olan OECD ortalamasının altında ve OECD ülkeleri arasında 17. sırada yer alırken, 2006 yılında yüzde 10.6 ile kadın işsizliğinin en yüksek olduğu 6. ülke konumuna geldiği belirtiliyor.

Kadınlar şiddet mağduru

Türkiye'de her 3 kadından biri şiddet mağduru. Aile içi suçların yüzde 87'si kadınlara karşı işleniyor. Kadınların yüzde 20'si okuma yazma bilmiyor. Eğitim gören her 100 kadından sadece 2 tanesi yüksek öğrenim görebiliyor. Meclis'teki kadın milletvekili oranı yüzde 4, belediye meclislerindeki kadın oranı yüzde 2.5. Bu rakamlar aslında fazla söze yer bırakmıyor. Nüfusun yarısını oluşturan kadınların adları şiddet haberleri ötesinde anılmıyor. Kadına yönelik şiddet konusunda doğru dürüst bir istatistiği bile olmayan Türkiye'de, Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü Aralık ayındaki raporunda, varoşlardaki kadınların yüzde 97'sinin aile içi şiddete maruz kaldığını söylüyor bize.

Yine aynı rapora göre, Türkiye genelindeki ailelerin yüzde 34'ünde fiziksel şiddet var.

Kadınlar okula gidemiyor

Türkiye'nin güneyinde ve doğusunda, 6-14 yaş arasındaki kız çocuklarının yüzde 50'sinden fazlası okula gidemiyor. Kırsal kesimlerde ise 11-14 yaş arası kızların yüzde 60'ından fazlası okula kayıtlı değil.

Bir başka deyişle, Türkiye'de kadınların yüzde 19'u okur-yazar olmadığı, yüzde 21'inin okur-yazar olmakla birlikte bir okuldan mezun olmadığı, yüzde 37'sinin ise, yalnızca ilköğrenim diplomalı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, yüzde 77 gibi bir oranın ilkokulun üzerinde öğrenim görmediği ortaya çıkıyor.

Kadınların sosyal güvencesi yok

Her iki çalışandan birinin sosyal güvenlikten yoksun olduğu ve 11 milyon 79 kişinin "kayıtlı" çalıştığı Türkiye'de, "tarım sektöründe çalışan erkekler arasında kayıtlı istihdam oranı yüzde 79'ken kadınlar arasında yüzde 99. Bu, tarım sektöründe çalışan her 100 kadından yalnızca birinin bir sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı olduğunu gösteriyor. Türkiye'de istihdam edilen 5 milyon 931 kadın toplam istihdamın yüzde 26'sını oluştururken kadınlarda kayıtlı istihdam oranı yüzde 66.

Peki çözüm ne?

Tüm ezilen kesimler için olduğu gibi kadınlar için de nihai kurtuluşun, kara ve rekabete dayanan bu sistemin, yani kapitalizmin yıkılması olduğunu söyleyerek başlayabiliriz bu soruyu cevaplamaya. Ancak nihai çözümü sağlamakla birlikte bu yeterli değildir. Her düzeyde kadın örgütlenmesi, kota gibi önerilerin çözüme katkısı olmakla birlikte, kadınların genel toplumsal reform mücadelesinin

bir parçası olmaları, taleplerini bu genel mücadele içinde dile getirmeleri, koşullarını iyileştirmelerinin önünü büyük

ölçüde açacaktır. Erkek işçiler ve kadın işçilerin birlikte mücadelesi hem erkek hem de kadın işçilerin koşullarını düzeltacaktır.

Kardelen Ayşe, kadron nerede?

24 Kasım Öğretmenler günü olarak kutlanıyor. Bu günün anlamı Mustafa Kemal'in "Millet Mektepleri Başöğretmenliği"ni kabul ettiği gün olması nedeniyle, 1981 yılında Kenan Evren tarafından belirli gün ve haftalar içerisinde sokuldu. Eğitim-Sen bu günü öğretmenler günü olarak kutlanıyor. Çünkü 1980 darbesinden sonra binlerce öğretmenin kıymı üzerinden, sahte övgülerle, cefakar, fedakar ve mesleklerinin kutsallığı üzerine kurgulanan bu günün hiç de öyle olmadığı gün gibi ortada. Eğitim-Sen'in yaptığı ankete göre öğretmenlerin yüzde 48'i ek iş yapıyor, yüzde 82'si bankalara borçlu. Ankete katılan öğretmenlere sorulan sorulardan bir tanesi: "Bir takım elbise almak sizi ekonomik olarak nasıl etkiler?" sorusuna yüzde 49 oranıyla "çok etkiler" yanıtını veriyor. Öğretmenlerin mesleklerine yönelik en büyük şikayetleri ise ekonomik. Yüzde 47 oranıyla mesleklerini icra ederken maddi imkansızlırlardan bunaldıklarını dile getiriyorlar. Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'e göre ise "Saygınlık maaşla ilgili değil, öğretmenin kendisiyle ilgilidir." Bakan Çelik ücretlerimizi iyileştireceği yerde mesleğin saygınlığıyla yetinmemizi öneriyor. Reklamlarda izliyorsunuzdur. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ile Turckell'in yürüttüğü on bin genç kıza burs hedefli "Kardelenler projesi" kap-

samında "öğretmen olan Ayşe'nin" hikayesini. Sezen Aksu'nun müziği eşliğinde herkesin gözlerinin dolu dolu olmasına neden olan reklamları. Binlerce "Ayşe" bugün öğretmen olabilmek için ya KPSS sınavlarının bilmem kaçınıcı aşamasını geçmek için didiniyor, ya da ayda 3 yüz, 4 yüz YTL arası bir ücretle okullarda kadrosuz çalışıyor. Sözleşmeli çalışan öğretmen sayısı günden güne artmakta. 80 bini aşkın öğretmene sözleşmeli olarak çalışmakta. Öğretmenleri güvencesiz, düşük ücretli çalıştıran bu zihniyet, anayasada yer alan sosyal devlet ilkesiyle bir tezat oluşturmaktadır. Bakanlar Kurulu kararıyla yapılan bu uygulama, uluslararası çalışma standartlarına ve sözleşmelere aykırı. Devlet eğitimden artık elini çekiyor. Ne yazık ki; her şey "Kardelenler" reklamındaki Ayşe'nin hikayesi gibi onurlu ve kutsal gelişmiyor.

"24 Kasımlarda nutuklara karnımızı tok, çözüm istiyoruz." diyoruz.

Neler istiyoruz?

*Sözleşmeli ve ücretli çalışan öğretmenlerin bir an önce kadroya geçirilmesini,
*Milli gelirden kamu eğitimine ayrılan payın yüzde 3.33'den en az yüzde 5'e çıkarılmasını,
*Taban maaşının tüm vergilerden muaf olmasını,
*Öğretmenleri kariyer basamaklarına göre ücretlendirmek yerine, kıdem esasına göre ücretlendirilmeye geçilmesini
*Sürgün, soruşturmalara ve kadrolaşmaya son verilmesini.

Dünyada kadın

"Dünyada her 3 kadından 1'i hayatının bir döneminde şiddete maruz kalıyor.
"Her 5 kadından 1'i hayatının bir döneminde tecavüz veya tecavüz girişimi kurbanı oluyor.
"ABD'de her 90 saniyede 1 kadın tecavüze uğrarken, Irak'ta Nisan 2003'ten bu yana savaş sırasında ve sonrasında, en az 400 kadının tecavüze uğradığı İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün raporlarında yer alıyor.
"Dünya genelinde mültecilerin yüzde 80'i kadın.
"Gelişmekte olan ülkelerde okur-yazar olmayan her 3 kişi-

den 2'si kadın.
"Dünyamızda günde 1 doların altında gelirle geçinmek zorunda kalan 1.2 milyar yoksulun yüzde 70'i kadın ve çocuklar oluşturuyor.
"Ücretsiz aile işçilerinin yüzde 61'i, ama dünyadaki yöneticilerin (kamu ve özel sektör) yalnızca yüzde 21'i kadın.
"Yeryüzünde 700 milyon kadın, beslenme, içme suyu, sağlık hizmetleri ve eğitim olanaklarından yoksun.
"Dünyada okuma-yazması olmayanların yüzde 67'sini kadınlar oluşturuyor.

İnternette nükleer enerji ile ilgili onlarca siteden yalnızca biri tamamen farklı içeriyle dikkat çekiyor. Nükleer Teknoloji Bilgi Platformu adıyla yayın yapan Nükte.org sitesi. Nükleer silahların önemli olduğundan, Çernobil'in öneminin abartıldığından ve hatta Çernobil'in Türk Çay endüstrisini çökertmek amacıyla yapıldığından bahsediliyor. Sürekli savaş, sürekli strateji, sürekli atom bombası anlatıyor "platform". Nükleere karşı olmanın Amerikan emperyalizminin oyunu olduğu anlatılıyor. "Nükleer karşıtları borsası" adıyla, nükleer karşıtı dış mihrakların oyununa gelmiş sivil toplum örgütleri ve partiler sıralanıyor.

"Bilim kılıfına sokulmuş bu saçmalık nasıl anlatılabilir? Böyle bir platform nasıl oluşabilmiş?" sorularını soranlar, "iletişim" bölümüne bakınca iletişim bilgisinin olmadığını görüyor. Açık ki, dezenformasyon amacı ile yapılmış fason bir platform. Sitedeki "Nükte Makalesi" bölümünde ise Adil Buyan adını görüyoruz. Kim bu Adil Buyan? Fizik Mühendisleri Odası (FMO) Denetleme Kurulu üyesiymiş bir mühendis. Bu bilgiyi edindiğimiz FMO resmi sitesinde ise, Nükte adlı "çakma" platforma linke karşılaşıyoruz.

FMO, bilimi insanlık yararına savunmak yerine; nükleeri çarpıtmalarla savunan, savaşçı meşru gören, nükleer lobilerinin yalan bulutuna katkı sunan Nükte'yi tavsiye ediyor.

Gerçekten de Nükte, insan-kar ilişkisinde çok نکته!

İşin nüktesi ise, Nükte sitesinin en başında yer alan fotoğraftaki nükleer santralin bulunduğu Güney Kore'de en sonuncusu 1999'da ve 22 kişinin etkilendiği nükleer santral kazasının meydana gelmiş olması.